

SİNOP-BOYABAT KENTSEL MİMARLIK ENVANTER RAPORU 2002 YILI ÇALIŞMASI

Nadide SEÇKİN*
Rabia ÖZAKIN**
Ayten ERDEM***

Anahtar kelimeler

Boyabat, Boyabat Kalesi, Kolaz Çayı, un/çeltik fabrikası, geleneksel üretim yapısı, geleneksel konut, hımuş yapı, iç sofalı ev, 20. yy çarşısı, geleneksel dokuma

Keywords

Boyabat, Boyabat fortress, Kolaz Stream, grain/rice factory, traditional industrial building, traditional house, hmuş building, 20th century market, traditional textile

1.1. Özet

Sinop'un bir ilçesi olan Boyabat, ülkemizdeki hızlı kentleşmeye karşın tarihi kent dokusunu büyük ölçüde koruyarak günümüze ulaşmış bir yerleşmedir. Kent içinden geçen Kolaz Çayı boyunca yer alan, az engebeli alanda sulu tarıma uygun çok verimli bir bölge bulunmaktadır. Kent yerleşmesinin batısında yer alan Boyabat Kalesi'nin, M.Ö. 7. yüzyılda yapıldığı sanılmaktadır. Boyabat'ta korunması gerekli yapılar için Kültür Bakanlığı tarafından 1979 ve 1987 yıllarında iki ayrı tespit ve tescil çalışması

yapılmış ve Kentsel Sit sınırları belirlenmiştir. Halen, bu Sit kararını içeren 1996 tarihli Boyabat Koruma Amaçlı İmar Planı yürürlükte dir.

Boyabat'ın geleneksel yerleşim dokusu bahçeli düzende olup, çoğunlukla yapılar kaleyi görece kuzeyde ve plan düzeninde biçimlenmiştir. Geleneksel konutlar genellikle, zemin kat+2 kat olarak toplam 3 katlıdır. Zemin katta, ahşap hatıllı taş duvarlı kârgir yığma sistemde inşa edilen bu konutlar, üst katlarda ahşap taşıyıcılı kârgir dolgulu ya da dolgusuz tipte olmak üzere karma sistemde yapılmışlardır. Bu tip geleneksel konutların yanı sıra, az sayıda, tuğla malzeme ile yapılmış ve cephesi tuğla bezemeli yapılar da bulunmaktadır.

Boyabat kentsel mimarlık envanterinin iki hafta süren alan çalışmasının ilk bölümü, Sit sınırları içindeki alanda gerçekleştirilmiştir. Bu süre içinde toplam 394 adet envanter fişi hazırlanmış, 44 adet yapının planları 1/200 ölçekli olarak çizilmiştir. Ayrıca, Sit Bölgesi içinde tescilli olmayan ve

* Doç. Dr. Nadide SEÇKİN, Proje Yürütücüsü, Yıldız Teknik Üniv. Mimarlık Fak. Restorasyon Bölümü Öğretim Üyesi.

** Y. Doç. Dr. Rabia ÖZAKIN, Proje Yürütücü Yardımcısı, YTÜ, MYO, Restorasyon Programı Yürütücüsü.

*** Dr. Ayten ERDEM, Proje Yürütücü Yardımcısı, YTÜ Mimarlık Fak. Restorasyon Bölümü Öğretim Elemanı.

Boyabat'ın en eski evi olarak tanımlanan tepe pencereci bir ev tespit edilmiştir.

Boyabat kentsel mimarlık envanteri, çalışmaları "TÜBA-TÜKSEK Pilot Proje" kapsamında olmadığı için, büyük ölçüde Boyabat Belediyesi'nin ve Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'nün katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

1.2. Summary

Boyabat, a district in Sinop, has survived as a settlement and largely preserved its historical urban fabric despite our country's rapid urbanization. The area along the Kolaz Stream that passes through the city is a very fertile region suitable for irrigated farming though slightly steep. The fortress located to the west of the urban settlement dates back to the seventh century B.C. The protection of Boyabat includes two studies of evidence and records carried out in 1979 and 1987 by the Ministry of Culture. As a result the interior of the city was designated a Site Region on the Boyabat Implementation Plan that went into force in 1996.

Boyabat's traditional settlement fabric possesses a particular characteristic, buildings have a garden and almost all buildings are situated so that they see the fortress and were planned to be like that. As examples of traditional architecture, the housing units generally consist of a ground floor and two upper floors, in total three floors. The construction system has been done on the ground floors with stone mass and wooden support beams and on the upper floors in the masonry fill and non-filled types with wooden frames. There are also recent buildings made of brick and with brick decoration on the facades.

The work on the first portion of the Boyabat

urban architectural inventory was carried out over the course of 15 days within the region designed as a Site area. During this time period a total of 394 inventory entries were prepared and the survey plans of 44 buildings drawn on a scale of 1/200. In addition, one house within the Site area has upper windows and is known as the oldest house in Boyabat.

Because the Boyabat urban architectural inventory was not within the framework of the "TÜBA-TÜKSEK Pilot Project," it has been largely supported by the Boyabat Municipality and also Yıldız Technical University.

2. Giriş

Sinop İli, Boyabat İlçesi'nin kent merkezinde 05-21.09.2002 tarihleri arasında gerçekleştirilen kentsel mimarlık belgeleme çalışmasının amacı, Türkiye Bilimler Akademisi tarafından başlatılan Türkiye Kültür Envanteri kapsamında olmak üzere, adı geçen bölgedeki verileri saptamak ve ülke genelinde hedeflenen kentsel mimarlık belgeleme sisteminin oluşturulmasına katkıda bulunmaktır.

TÜBA-TÜKSEK Kültür envanteri pilot projesinin ilke ve yöntemleri doğrultusunda gerçekleştirilen Boyabat kentsel mimarlık envanteri, pilot proje dışında bir çalışmadır. Söz konusu projenin 2002 yılı alan çalışmasında, yerleşmenin ve mimari düzenin tespiti yapılmış, geleneksel konutların ölçülü plan krokileri çıkarılmış ve gündelik yaşama ilişkin veriler elde edilmeye çalışılmıştır.

Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Nadide Seçkin ve Y. Doç. Dr. Rabia Özakin ile Dr. Ayten Erdem, Dr.

Uzay Yergün, Arş. Gör. Aynur Çiftçi ve Arş. Gör. İrem Dizdar Elibüyük'ün katılımıyla gerçekleştirilen alan ve değerlendirme çalışmalarına, değerlendirme aşamasında yüksek lisans öğrencileri mimar Esra Görgülü ile mimar Dilek Maşalı katkıda bulunmuşlardır.

Boyabat kentsel mimarlık envanterinin alan çalışması*, 1996 tarihli Sit Bölgesi sınırları içinde gerçekleştirilmiştir. İki haftalık sürede, üçer kişilik iki ekiple çalışılmış ve 394 adet envanter fişi hazırlanmıştır.

TÜBA-TÜKSEK projesi kapsamındaki bu çalışma, ulaşım, konaklama ve malzeme temini açısından katkıda bulunan Boyabat Belediyesi'nin, Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'nün ve Mimarlık Fakültesi'nin destekleri ile gerçekleştirilmiştir.

3. Yöntem

Boyabat kentsel mimarlık envanteri, yazı, fotoğraf ve çizim olmak üzere üç farklı türde belgeleme yöntemi kullanılarak hazırlanmıştır. Alan çalışmasında, GPS aleti temin edilemediği için kullanılamamıştır.

Yazılı belgelemede, yerleşme ve yapıya ilişkin envanter fişleri yerinde doldurulmuş, ayrıca her gün yapılan işler de bir alan günlüğüne kaydedilmiştir.

Fotoğrafla belgelemede, 1480 adet siyah-beyaz ve 330 adet renkli saydam çekilmiştir. Geleneksel konutların genel görünüşleri ile varsa özgün nitelikli mimari elemanları

belgelenmiştir. Yerleşme içinde yol, meydan, çeşme, anıt ağaç grubu gibi kentsel dokü bileşenleri de fotoğrafla belgelenmiştir. Renkli saydam, siyah-beyaz film kadar sıklıkla değil, sadece özgün niteliklerini koruyan mimari örnekler ve çevre öğeleri için kullanılmıştır. Alan araştırması sırasında, fotoğraf ve saydam çekimi numaralandırılmış, gerekli notlarla birlikte listelenmiş ve olabildiğince harita üzerinde çekim yönleri ile belirtilmiştir. Alan çalışması sonrasında, tüm görsel malzeme bir dosyalama sistemi içinde arşivlenerek kullanılabilir hale getirilmiştir.

Çizimle yapılan belgelemede, Boyabat Sit bölgesinde yer alan geleneksel konutlar plan biçimlenişleri ile de saptanmaya çalışılmış, içine girilebilen 44 adet konutun ölçülü plan krokileri çizilmiştir**. Çalışmada, Boyabat merkez yerleşmesine ait mahalle sınırlarını gösteren 1/2000 ölçekli; halihazır durum, Sit bölgesini ve koruma uygulama kararlarını içeren 1/1000 ölçekli haritalar ile 1/500 ve 1/200 ölçekli kısmi bölge haritaları kullanılmıştır***. Çalışma sırasında ayrıca, Samsun Bölge Kurulu Başkanlığı'ndan önceki yıllara ait envanter fişlerinin, Koruma Amaçlı İmar Planı Raporu'nun ve Fotoğraf Albümü'nün birer kopyası elde edilmiştir.

3.1. Alan Araştırması

Boyabat kentsel mimarlık envanterinin iki haftalık alan çalışması kapsamında, bir haf-

* 2002 yılı Boyabat kentsel mimarlık envanter çalışmasının her aşamasında, pilot projenin 2001 yılı çalışmalarına ilişkin İstanbul Teknik Üniversitesi ve Mimar Sinan Üniversitesi öğretim üye ve yardımcıları tarafından hazırlanan TÜBA-TÜKSEK yayınlarından yararlanılmıştır.

** Boyabat'taki geleneksel konutların planları 1/200 ölçekli olarak digital ortamda çizilmiştir. Bu çizimlerin bir bölümü, YTÜ Mimarlık Fakültesi Şehircilik Bölümü Bilgisayar Ortamında Tasarım Bilim Dalı öğretim elemanı Dr. Togan Tong denetiminde, lisans öğrencilerinden Duygu Yollu, Anıl Bayburtluoğlu, Funda Erden, Devrim Keser, Sinem Öztürk ve Gülben Başyigit tarafından dönem ödevi olarak yapılmıştır. Adı geçen çizimler, Esra Görgülü tarafından yayın için tekrar düzenlenmiştir.

*** Bu çalışma kapsamında, Boyabat'ın 1/1000 ölçekli halihazır haritaları, Dilek Maşalı tarafından digital ortamda yeniden çizilmiştir.

ta üçer, bir hafta ikişer kişilik iki ayrı grup halinde çalışılmış ve 1996 tarihli Boyabat Koruma Planı'ndaki sit bölgesi sınırları esas alınarak yerleşme ve yapılar için belgelenme yapılmıştır. Envanter çalışmasına başlamadan önce, Belediye Başkanı Sayın Hasan Kara'nın eşliğinde her iki grubun katıldığı, çevreyi tanıma ve çalışma yönteminin saptanmasına yönelik yarım günlük bir gezi yapılmıştır*. Belediye Başkanı ile birlikte yapılan bu gezi, koruma konusunda kaygıları olan halkın güvenini kazanmamızı sağlamış ve evlere girebilmemizi kolaylaştırmıştır. Çalışmaya, Sit alanı içinde bulunan ve bozulmamış mimari dokunun en yoğun olduğu Gökdere Mahallesi'nden başlamıştır.

Çalışma sırasında vakit kaybını önlemek amacıyla, uzak bölgelere ulaşım araçla yapılmıştır. İki ekip birlikte yola çıkmış ve birbirine yakın bölgelerde çalışmıştır. Hava muhalefeti nedeniyle çalışılmayan zamanlarda ve akşamları, konutların plan rölemleri çizilmiş, kent ve kent yaşamıyla ilgili sosyal, kültürel ve mimari bilgilere sahip kişilerle görüşülmüştür**.

3.2. Ayrıntılı Anlatım

3.2.1. Kentin Fiziksel ve Sosyal Yapısı

Boyabat, coğrafi olarak Batı Karadeniz Bölgesi'nin doğusunda yer alır. Batıdan Doğu Ilgaz Sıradağları, kuzeyden İsfendiyar (Küre) Sıradağları ile çevrelenen Boyabat havzasını, doğu ve güneyden Kızılırmak sınır-

lamaktadır. Bu havzada yer alan ve idari bakımdan Sinop İli'ne bağlı olan Boyabat İlçesi'nin ise, doğusunda Durağan, güneyinde Vezirköprü ve Kargı, batısında Taşköprü, kuzeyinde Ayancık, Erfelek, Sinop merkez ve Gerze ilçeleri bulunmaktadır. Sinop'un 94 km güneyinde yer alan ilçenin toplam yüzölçümü 1450 m²'dir (SİAD Rehberi, 1999, 33). Denizden yüksekliği ortalama 360 m olan Boyabat'ın 105 köyü mevcuttur¹.

Boyabat ilçe merkezi, kuzey kenarını sınırlandıran Kolaz Çayı dışında etrafı dağlarla çevrelenmiş çanak biçiminde bir arazi üzerine kurulmuştur. Yerleşmenin batısında yer alan Boyabat Kalesi'nin bulunduğu tepenin hemen kuzeyinde Kırkkızlar ya da Pervane Tepesi (Başoğlu, 1972, 57) olarak bilinen sarp ve kayalık bir tepe daha mevcuttur. İki tepenin arasından akan ve Gazi Dere ya da Kara Dere adlarıyla da anılan Kolaz Çayı, Boyabat Kenti'ni geçtikten sonra Gökırmak'a karışmaktadır (Başoğlu, 1972, 14). İlçedeki en önemli düzlük, Gökırmak boyunca uzanan Boyabat Ovası'dır.

Batı ve Orta Karadeniz iklim bölgeleri arasında yer alan Boyabat İlçesi'nde kışlar soğuk ve karlı, yazlar ise sıcak ve kurak geçmektedir. İlçede hâkim rüzgâr, poyraz ve yıldız rüzgârlarıdır (Başoğlu, 1972, 14).

Boyabat İlçesi 2., 3. ve 4. zamanlarda teşekkül etmiş engebeli bir arazi üzerinde olup, Boyabat Kalesi'nin bulunduğu tepe 4. zamana aittir. Bu tepenin temeli billuri şistler-

* Maddi ve manevi desteklerini ekibimizden esirgemeyen ve projenin gerçekleşmesini sağlayan Boyabat Belediye Başkanı Sayın Hasan Kara'ya, Halkla İlişkiler Müdürü Sayın Mustafa Küçük'e, Boyabat'ı proje çalışması için öneren ve Boyabat Belediyesi ile ilişki kurmamızı sağlayan Prof. Dr. Abdurrahman Dodurgalı'ya teşekkür ediyoruz.

** Projenin gerçekleşmesi sürecinde, kent ve kent yaşamı hakkında kendilerinden yararlı bilgiler edindiğimiz Sayın Prof. Dr. Abdurrahman Dodurgalı, Sayın Seyfettin Genç, Sayın Ahmet Küçükbaş ve Sayın Mehmet Nuri Yılmaz'a; ekibimize alan çalışması sırasında her türlü ilgi ve yardımı gösteren Sayın Kaymakam Adnan Kayık ile Yzb. Suat Özbaykuş'a ve Boyabat halkına teşekkür borçluyuz.

1. Bu bilgi, 03.02.2003 tarihinde Boyabat Belediye Başkanlığı'ndan alınmıştır.

den, üst kısımları ise tebeşir kalkerlerinden oluşmaktadır (Başoğlu, 1972, 6). Kent arazi-sinde sağlam zeminli kireç taşına, orta sıkılıkta neojen killere, çakıllı tabakalara ve alüvyonlu zayıf oluşumlara rastlanmaktadır. Boyabat, 3. derece deprem kuşağı² üzerinde bulunmaktadır (Boyabat Jeoloji Raporu, 1977, 1).

İlçe alanının % 35'i orman arazisidir. En önemli ormanları, çam ve meşeden oluşan Elekdağı, Göktepe, Bürnük ve Karageriş ormanlarıdır. 1959-1960 yıllarında başlayan ağaçlandırma çalışmaları ile Boyabat ilçe merkezinin çevresindeki orman alanları ve Kolaz Çayı kenarları yeniden ağaçlandırılmıştır (Başoğlu, 1972, 15-16).

Boyabat, tarihi önemi bulunan yol güzergahları üzerinde yer almaktadır. Bunlardan biri Lidyalılara ait Sardes-Sinop arasındaki ticaret yolu, diğeri ise İstanbul-Kastamonu-Taşköprü-Boyabat-Durağan-Amasya-Diyarbakır-Bağdat güzergahlı Kuzey Bağdat Yolu'dur (Başoğlu, 1990, 71-72). İlçeden demiryolu geçmemektedir.

1878 Kastamonu Salmamesi'ne göre, nüfusu 22000 Müslüman'dan ibaret olduğu kaydedilen ilçede, azınlık nüfusuna ilk kez 1881-1882 Osmanlı Nüfus Sayımı belgelerinde rastlanmaktadır. 1898 Kastamonu Salmamesi'ne göre ilçede 1665 Ermeni ve 40 Rum nüfus bulunmaktadır. Cumhuriyet döneminde en fazla 2500 olan Ermeni nüfus, zaman içinde kentten göç etmiştir (Başoğlu, 1990, 232-235). 2000 yılı nüfus sayımına göre Boyabat İlçesi'nin merkez nüfusu 24681, köy nüfusu 20512 kişidir (Boyabat Belediyesi Arşivi).

Boyabat ekonomisi, geçmişte olduğu gibi bugün de tarıma ve hayvancılığa dayanmaktadır. En önemli tarım ürünü pirinçtir. Pirincin yanı sıra hububat, pancar ve sebze de ekilir. Orman ürünleri de önemli bir gelir kaynağıdır. İlçede özel sektöre ait un, çeltik, ağaç, parke, kireç, tuğla ve kiremit fabrikaları bulunmaktadır (SİAD Rehberi, 1999, 33). İlçede el sanatları da gelişmiş olup, halı ve kilim dokumacılığının yanı sıra dericilik ve kundura imalatı da yapılmaktadır (Boyabat Koruma Planı, 1996, 3).

3.2.2. Kentin Tarihsel Gelişimi

Boyabat'ın İslamiyet'ten önce kullanılan bir adı olup olmadığı kesin olarak bilinmemekte, ancak Germanikopolis ya da Yermanikopolis olarak adlandırılan ve Batlamyos haritasında Boyabat Kalesi'nin yerinde gösterilen bir yerleşmenin varlığından söz edilmektedir (Başoğlu, 1972, 21).

Türkçe kökenli olan Boyabat kelimesindeki 'abat' ekinin ova anlamına geldiği, Boyabat'ın da 'Boyova', 'Uzunova' anlamında kullanıldığı söylenmektedir³. Kentin, Gökirmak kenarında uzun bir ovası olduğuna göre, 'Boyabat' adının 'Boyova' anlamında kullanıldığı kabul edilmektedir (Başoğlu, 1972, 21-23).

Tarihte Paflagonya olarak adlandırılan bölgede yer alan Boyabat; sırasıyla Hitit (M.Ö. 1330-1200), Dor, Paflagonya, Lidya, İran, Helen, Pontus, Roma ve Bizans (395-1126) hakimiyetinde kalmıştır. 12. yüzyıl başlarında Danişmend idaresine geçen Boyabat daha sonraları çeşitli dönemlerde Selçuk, Bizans, Candaroğulları ve nihayet 1461 yılında Osmanlı egemenliğine girmiştir (Ba-

2. Kentin, Kızılırmak yatağından geçen büyük fay hattı nedeniyle 1. ve 2. derece deprem kuşakları arasında bulunduğu da söylenmektedir (Başoğlu, 1990, 22).

3. Başoğlu, bu anlamın dışında Boyabat kelimesinin 'Boyalı ova' ya da 'Buy-u abat, kokulu ova' ya da eskiden bir voyvadalık olduğu için 'Voyvat', 'Boyvat' anlamlarına da gelebileceğini belirtmektedir, (Başoğlu, 1972, 21-23).

şoğlu, 1972, 24-47).

Boyabat, Tanzimat dönemine kadar Kastamonu Sancağı'na bağlı bir kadılık iken, Tanzimat'ın ilanıyla birlikte Kastamonu Vilayeti Sinop Sancağı'na bağlı bir nahiye, 1868 yılından bu yana ise Sinop'a bağlı bir kaza konumuna gelmiştir (Başoğlu, 1972, 53).

3.2.3. Geleneksel Kent Dokusunu Oluşturan Ögeler

Boyabat kent merkezi batıdan, güneyden, güneydoğudan ve kuzeydoğudan (Erenlik) tepelerle çevrelenmiş bir arazide, bu tepelerin yamaçlarında ve eteklerinde kurulmuştur. Boyabat Kalesi'nin yer aldığı tepenin kuzeyinde Kırkkızlar Tepesi yükselmekte ve iki tepenin birbirlerine bakan çok dik yamaçlarının arasından (Kayaarası), geçmişte kentin kuzeydeki doğal sınırını oluşturan Kolaz Çayı akmaktadır. Bu çay, kuzeyden ve doğudan arklar halinde yerleşme bölgesi içine girmektedir (lev. 1, hrt. 1).

Kentin, 70'li yıllara kadar güneybatıdan kuzeydoğuya doğru yayılan bir alan üzerinde iskan edilmiş olduğu, bağ ve bahçelerinin ise Kolaz Çayı kenarında bulunduğu, geleneksel konut dokusunun yayılma alanından ve eski kent fotoğraflarından anlaşılmaktadır (lev. 2, hrt. 2; lev. 5, res. 1, 2; lev. 6, res. 3). Cumhuriyet dönemine ait eğitim yapıları ile günümüzde mevcut olmayan eski Hükümet Binası kentin güneydoğusunda, iskan alanı dışında yer almıştır. 70'li yıllarda, kentin içindeki Yusuf Kemal Bey ve Bayram caddelerinden geçen Eski Sinop-Samsun Yolu'nun güzergahı değiştirilmiş, kuzeyden güneydoğuya doğru uzanan yeni bir yol, Adnan Menderes Bulvarı (Hükümet Caddesi) açılmıştır. Bu bulvar; kenti eşit olmayan bir biçimde ikiye ayırarak, ge-

leneksel konut dokusu ile kuşatılmış dini ve ticari merkez ile bazı idari yapılar (Belediye, PTT) bu bulvarın güneybatısındaki büyük alan içinde kalmıştır. Kuzeydoğudaki küçük alan konut bölgesidir. 70'li yıllardan sonra kent, Hükümet Caddesi boyunca kuzeybatıya, güneye ve güneydoğuya doğru genişlemeye başlamış, bu bölgelerde kooperatifler vasıtasıyla çok katlı konutların hakim olduğu iskan alanları oluşturulmuş, idari yapıların yerleri değiştirilmiştir.

Boyabat yerleşmesi arkeolojik, doğal, tarihsel, kırsal ve kentsel sit alanlarının bir arada bulunduğu karma bir sit alanıdır. Boyabat Kalesi'nin oturduğu alan Arkeolojik Sit Alanı, Kale'nin bulunduğu tepe ve Kolaz Çayı kenarları Doğal Sit Alanı olarak belirlenmiştir. Ancak Kentsel Sit Alanı, bütünleşmiş tek bir alan yerine, farklı büyüklükteki dört ayrı kentsel sit bölgesinden oluşmaktadır (lev. 1, hrt. 1). Bu kentsel sit bölgelerinden ikisi, Adnan Menderes Bulvarı'nın kuzeydoğusunda ve güneybatısında, diğer ikisi Kolaz Çayı'nın kuzeyindedir. Adnan Menderes Bulvarı'nın güneybatısında kalan sit bölgesi diğerlerinden daha büyük bir alanı kaplamakta ve çarşı bölgesini de içermektedir. Bulvarın iki yanında bulunan kentsel sit bölgeleri, bulvar kenarına yapılmış yüksek apartmanlarla, Kolaz Çayı'nın kuzeyindeki kentsel sit bölgeleri ise gelişmekte olan konut alanları ile çevrelenmektedir.

Mahalleler : Boyabat kentsel sit alanı sınırları içinde Kemal Dede, Cami-i Kebir, Gökdere, Zincirlikuyu ve Kumluk adları ile anılan 5 mahalle mevcuttur (lev. 3, hrt. 3).

Gökdere Mahallesi, Boyabat Kalesi'nin ve Doğal Sit Alanı'nın güneyinde, Kale'nin bulunduğu tepenin eteklerinde yer alır. Büyük bir kısmı Kentsel Sit Alanı kapsamında olan bu mahalle, geleneksel doku özelliklerini

yer yer bozulmalara karşın hala korumaktadır. Kentin en eski evi olarak nitelendirilebilecek Latife Matuk Evi (lev. 18, res. 49-52) ile geçmişte Ekin Pazarı olarak kullanılan alan bu mahallededir. Mahalle sınırları içinde Şeyh Camisi, 26 adet konut, 1 adet çeşme olarak toplam 28 adet tescilli kültür varlığı bulunmaktadır. Gökdere Mahallesi'nde, tescilli yapılar ve yerleşmeler dışında, 35 adet konut ve 2 adet çeşme için envanter fişi hazırlanmıştır. Toplam olarak bu mahallede 65 adet yapı envanter kapsamına alınmıştır.

Cami-i Kebir Mahallesi, Adnan Menderes Bulvarı açıklarken ikiye ayrılan mahallelerden biridir. Adını, içinde bulunan Büyük Cami'den alır. Mahallenin sınırları içinde kalan sit bölgelerinde tescilli Büyük Cami ve Taş Mescit dışında, 9 adet konut olmak üzere toplam 11 adet tescilli kültür varlığı bulunmaktadır. Tescilli konutlardan biri bugün mevcut değildir⁴. Bu mahallede ayrıca, tescilli yapılar ve yerleşmeler dışında, 8 adet konut için envanter fişi hazırlanmıştır. Toplam olarak bu mahallede 19 adet yapı envanter kapsamına alınmıştır.

Kemal Dede Mahallesi, Kolaz Çayrı'nın kuzeyindeki Kentsel Sit bölgeleri ile birlikte Adnan Menderes Bulvarı'nın güneybatısındaki Kentsel Sit bölgesinin de önemli bir kısmını kapsamaktadır. Kolaz Çayrı'nın kuzeyindeki sit bölgelerinde sadece büyük bahçeli birkaç geleneksel konut ile günümüzde un fabrikası olarak kullanılan Çeltik Fabrikası/Değirmen mevcuttur (lev. 8, res. 10). Mahalle'nin Adnan Menderes Bulvarı'nın güneybatısında bulunan kısmı ise hem

konut hem de çarşı dokusunu içermektedir. Mahallenin sınırları içinde kalan sit bölgelerinde Boyabat Kalesi, yıkık medrese, Çeltik Fabrikası ve 31 adet konut olmak üzere toplam 34 adet tescilli yapı bulunmaktadır. Tescilli yapılardan üçü bugün mevcut değildir⁵. Bu mahallede ayrıca, tescilli yapılar ve yerleşmeler dışında, 9 adet konut, 56 adet dükkan ve 2 adet otel/kahve için envanter fişi hazırlanmıştır. Toplam olarak, 99 adet yapı envanter kapsamına alınmıştır.

Zincirlikuyu Mahallesi, Adnan Menderes Bulvarı'nın güneybatısındaki Kentsel Sit bölgesi içinde yer almaktadır. Mahalle sınırları içinde kalan Kentsel Sit bölgesinde, konut dokusunun içinde ticari işlevli yapılara da rastlanmaktadır. Yer yer karşılaşılan yüksek binalara karşın geleneksel doku özelliklerini sürdüren bu mahalledeki Kentsel Sit bölgesi içinde 2 adet dini yapı (Kaya Cami ve Kandilsiz Mescit), 1 adet idari yapı (Askerlik Şubesi-eski Hastane), 27 adet konut olmak üzere 30 adet tescilli kültür varlığı mevcuttur. Bu mahallede ayrıca, tescilli yapılar ve yerleşmeler dışında, 38 adet konut, 6 adet dükkan ve 2 adet çeşme için envanter fişi hazırlanmıştır. Toplam olarak, 76 adet yapı envanter kapsamına alınmıştır.

Kumluk Mahallesi, kentin güneydoğusunda yer alır. Adnan Menderes Bulvarı'nın hem kuzeydoğusundaki hem de güneydoğusundaki Sit bölgelerinin küçük birer kısmı bu mahallenin sınırları içindedir. Bu bölgede 15 adet tescilli yapı bulunmaktadır. Tescilli ya-

4. L30B0131 (env. no. 105) numaralı cihannümalı yapı, 1987 yılından sonra yok olmuştur.

5. L30B0352 (env. no. 96), numaralı yapı, 1987 yılından sonra yıkılmış ve yerine apartman yapılmıştır. Çalışma sırasında, mevcut olmadığı için görülmeyen ve dikkate alınamayan 117 envanter numaralı yapı için tescilli yapıya benzemeyen bir 'restorasyon' uygulaması gerçekleştirilmiş olup ayrıca, 118 envanter numaralı yapının ise, 1987 yılından sonra yandığı bilgisi edinilmiştir.

6. 1987 yılındaki envanter çalışmasından sonra bu yapılardan L29B0139 (env. no. 83) Zıbıldaklar Evi yanmış, L29B0140 (env. no. 88) Açıkgözler Evi yıkılmıştır. Çalışma sırasında, mevcut olmadığı için görülmeyen ve

pılardan dördü günümüzde mevcut değildir⁶. Tescilli yapılar ve yerleşmeler dışında, 11 adet konut için envanter fişi hazırlanmıştır. Günümüzde mevcut olmayan iki adet yapı dışında bu mahallede toplam olarak 24 yapı envanter kapsamına alınmıştır

Yapı Adaları : Boyabat Kentsel Sit Alanı içindeki bütün yapı adaları, çarşı bölgesi dışında organik olarak biçimlenmiştir. Farklı büyüklükteki yapı adaları içinde, çok sayıda parselden oluşanların yanı sıra (226, 214, 195 no'lu yapı adaları vb), sadece 1 ya da 2 parselden ibaret olanlar da vardır (95, 96, 114, 131 no'lu adalar vb). Kentsel Sit sınırları içinde geleneksel özelliklerini tümüyle koruyabilmiş yapı adası sayısı fazla değildir. Betonarme yapılara hemen hemen bütün yapı adalarında rastlamak mümkündür. Zincirlikuyu Mahallesi sınırları içindeki 154, 155 ve 180 numaralı yapı adalarında tümüyle tescilli, bahçeli konutlar mevcuttur. 27, 28, 192, 194, 200, 207, 215, 225 numaralı yapı adalarının özgün niteliklerini büyük ölçüde korumuş oldukları gözlenmektedir.

Yol Dokusu : Kentin yol dokusu, topografyanın izin verdiği ölçüde, eğime dik ana yollar ile ara yollardan oluşmaktadır. Kentin en önemli aksı geçmişte, Sinop-Samsun Yolu'nun kent içinden geçen kısmını oluşturan Yusuf Kemal Bey Caddesi ile Bayram Caddesi iken, günümüzde Sinop-Samsun Yolu'nun yeni güzergâhı üzerindeki Hükümet Caddesi ile Stadyum Caddesi olmuştur. Eskisi kadar olmasa da kısmen önemini koruyan Yusuf Kemal Bey Caddesi, Ekin Pazarı önünde üçe ayrılmakta ve geleneksel dokunun diğer önemli akslarından olan Zübeyde Hanım Caddesi ile batıya, Bayram

Caddesi ile güneye, Süreyya Yurdakul Caddesi ile doğuya doğru uzanmaktadır.

Kentin yukarıda değinilen ana aksları ile ikincil cadde ve sokakları, yapı adalarının organik biçimlerine uygun şekillerde kıvrılarak devam eden yollardır. Yol sınırlarını konut cepheleri ile bahçe duvarları belirlemektedir. Günümüze kadar gelebilmiş "daraba"lı özgün bahçe duvarı sayısı ne yazık ki çok azdır. Özgün bahçe duvarları, kârgir duvarların üzerine kaplama tahtalarının/darabaların dikey konumunda, yan yana ve yola doğru eğimli olarak çakılması ile oluşturulmuş harpuştalarla korunmaktadır. (lev. 10, res. 17). Sit alanı içinde özgün sokak kaplamasına rastlanmamıştır.

Kentin özgün niteliklerini önemli ölçüde koruyabilmiş iyi perspektif veren sokakları arasında Çay Sokak, Kaya Arası Sokak, Kandilci Sokak, Poyraz Sokak, Yokuş Sokak, Telgrafçı Sokak ve Panayır Sokak sayılabilir. Zübeyde Hanım, Bayram, Süreyya Yurdakul ve Cevdet Kerim İncedayı caddelerinin özgün niteliklerini kısmen korudukları gözlenmektedir. Sit alanı içinde Zübeyde Hanım Çıkması ve Dumlupınar Çıkması (bugün çıkmaz değil) dışında çıkmaz sokak yoktur.

3.2.4. Boyabat'ta Geleneksel Mimari

3.2.4.1. Dini, İdari ve Sosyal Amaçlı Yapılar

1878 tarihli Kastamonu Salnamesi'ne göre, Boyabat İlçesi'nde 55 mescit, 4 medrese, 2 hamam, 9 han, 10 tekke, 1 kütüphane, 57 ilkokul, 140 su değirmeni mevcuttur (Başoğlu, 1990, 14). Günümüzde ise, Boyabat ilçe merkezi sınırları içinde yer alan tescilli anıtsal yapılar kapsamında 6 cami, 2 okul, 1 ha-

⁶ dikkate alınmayan iki adet yapıdan 113 envanter numaralı yapıya 'ne olduğu' bilinmemekte, 120 envanter numaralı yapının ise 1987 yılından önce yok olduğu sanılmaktadır.

rap medrese, 1 kale, 1 türbe, 1 çeşme ve 1 Askerlik Şubesi binası bulunmaktadır. Bu anıtsal yapılardan Gökdere Camisi, Kız Meslek Lisesi, İnönü İlkokulu ile adı bilinmeyen bir türbe, Kentsel Sit Alanı sınırları dışında kalmaktadır. Kentin en eski yapısı M.Ö. 600 yıllarında yapıldığı söylenen Boyabat Kalesi'dir. Kale'nin altındaki basamaklı tünelin bu dönemde yapıldığı belirtilmektedir. Bugünkü Kale ise, Osmanlı dönemi yapısı olup (Başoğlu, 1972, 59-61), yapılan çeşitli onarımlara karşın özgün niteliklerini büyük ölçüde korumaktadır (lev. 7, res. 6). En eski dini yapı olduğu söylenen kubbeli Ak Mescit (Başoğlu, 1972, 76) dışında kentin bütün camileri, kırma çatılı, alaturka kiremitli, ahşap minareli, kârgir yapılarıdır. Kaya Cami (1872) hariç (lev. 8, res. 9), diğerleri yapılan onarımlarla özgün niteliklerini büyük ölçüde kaybetmişlerdir. Asıl işlevi bilinmeyen Askerlik Şubesi binası geçmişte hastane olarak kullanılmıştır (lev. 8, res. 11). Kente hakim bir tepenin üstünde, büyük bir bahçe içinde ve oldukça iyi korunmuş durumdaki kârgir yapı iki katlı, dikdörtgen planlıdır. Kentin tek tescilli çeşmesi, Gökdere Mahallesi'nde, Keçili Sokak ile Poyraz Sokak köşesinde bulunmaktadır. Keçili Sokağa cepheli, özgün niteliklerini korumuş bu çeşmenin adı bilinmemektedir (lev. 8, res. 12).

3.2.4.2 Ticari Yapılar

1978 tarihli Kastamonu Salnamesi'ne göre, 314 adet dükkandan oluştuğu söylenen Boyabat Çarşısı 1925 yılında tamamen yanmış, 1926 yılında Boyabat Belediyesi tarafından yeniden planlanmıştır (Başoğlu, 1990, 14, 21, 22). Kente ve çevre köylere hizmet eden ticaretin yapıldığı günümüzdeki Boyabat Çarşısı'nda, birbirlerini dik olarak kesen ızgara planlı yapı adaları üstünde,

sırt sırta yapılmış ikili ve üçlü dükkân sıraları yer almakta, her dükkân sırasında ise yan yana dizilmiş üç ya da dört dükkân bulunmaktadır. 2 kat+bodrumlu, kırma çatılı olan bu kârgir yapıların cepheleri bazen sıvanmış (lev. 9, res. 13, 15, 16) bazen de çıplak tuğla olarak bırakılmıştır. Günümüzde, iki veya üç dükkânın birleştirilerek kullanıldığı görülmektedir. Boyabat Çarşısı'nda, bu tip dükkânların yanı sıra, arasta anlayışında planlanan ve Kasaplar Çarşısı olarak anılan bir dükkân grubu daha bulunmaktadır. Söz konusu çarşı, eski Belediye binasının da çevrelediği ufak bir meydanın etrafında U biçiminde sıralanmış, tek katlı, önü revaklı dükkânlardan oluşmaktadır.

3.2.4.3 Konutlar

Tepelerin yamaçlarına ve eteklerine kurulmuş bir kent olan Boyabat'ta geleneksel konutların parsel içindeki konumunu öncelikle manzara belirlemektedir. Tepe yamaçlarında bulunan konutların cephelerinden biri genellikle manzaraya, bir başka deyişle karşısındaki yamaca, diğer bir cephesi ise, bahçeye ya da sokağa yönelik olarak tasarlanmıştır. Yamaçların her noktası birbirinden değişik görünümle sunmakla birlikte, Kale manzarasının hemen her konutun yönlendirilmesinde hâkim bir faktör olduğu söylenebilir. Düz alanlardaki konutların cepheleri ise, bahçelerine ve önlerinden geçen sokak ya da caddeye yönelik olarak tasarlanmıştır.

Yamaçlarda yapılmış olan konutlarda, parselin en üst noktasındaki sokak seviyesi ile en alt noktasındaki bahçe ya da sokak seviyesi arasındaki kot farkı bazen bir kat oluşmasını sağlayacak yüksekliktedir. Topografyanın neden olduğu bu durumda, üç katlı konutlarda giriş katının ya da zemin katın üzerindeki katlar, orta kat (1. kat) ve

esas yaşam katı (2. kat); giriş katının altında yer alan kat ise, bodrum kat ya da bahçe katı olarak tanımlanmıştır. İki katlı konutlarda ise bu tanımlama, eğer varsa bahçe katı ya da bodrum kat, giriş katı ya da zemin kat ve esas yaşam katı şeklindedir.

Boyabat'ta geleneksel konutlar genellikle ayrıık düzende, bahçeler içinde yapılmış olup buldukları parselin ortasına, sokak köşesine ya da sokak kenarına yerleştirilmişlerdir. Ancak, arazinin değerli olduğu çarşı bölgesinde parsel boyutları küçülmekte ve yapılanma düzeni de değişmektedir. Bu bölgedeki bitişik düzen görüntüsünde olan geleneksel konutlarda, yan cephelerin tamamen birleştirilmediği, aralarında yaklaşık iki saçak genişliği kadar 'karlık' mesafesi bırakıldığı bir yapılanma biçimine daha rastlanmaktadır.

Konutların Plan Özellikleri : Geleneksel konutların zemin kat dış çizgileri, kare ya da dikdörtgen gibi tanımlanabilir bir dış çerçeveye bağlı kalmadan gerekli yerlerde girintiler ve çıkıntılar yapılarak oluşturulmuştur. İşlevsel nedenlerden ve mahremiyetten dolayı sokağa fazla açılmadan yapılan ya da sokak seviyesinden yükseltelen zemin katın plan düzenleri hakkında, genellikle değişikliğe uğradıkları veya kullanılmayıp kapalı tutuldukları için bir yorum yapılamamaktadır. Ancak, bu katın plan düzeninin bir üst katın plan düzenini oluşturacak şekilde tasarlanmış olabileceğini söylemek mümkündür. Zemin kata giriş, genellikle hem sokaktan hem de bahçeden sağlanmaktadır (Tavukçuoğulları, Altınbalar, Havva-Osman Çakıcı evleri vb). Bu katta, giriş kapılarının açıldığı bir taşlık, odalar, mutfak, kiler ve odunluk gibi mahaller mevcuttur. Taşlık, üst katlardaki sofanın altında ve yapının sokak kenarının aksında yer alır. Bu katta taşlığın iki yanında

yer alan odalar, çoğu kez taşlık seviyesinden 6-7 basamak daha yüksektedir. Üst katlara çıkan merdivenler taşlığın içinde, eyvanında ya da ayrı bir merdiven mahallinde bulunmaktadır. Ayrıca, iki giriş kapısı olan bazı evlerde, iki ayrı merdivenin bulunduğu görülmektedir.

Geleneksel konutların plan karakterini; orta kat (1.kat) ve esas yaşam katı (2. kat) planları, bu katların plan düzenini ise sofa belirlemektedir. Kentin soğuk iklim koşullarına sahip olmasından dolayı bütün konutların kapalı sofalı plan düzeninde tasarlanmış olduğu görülmekle birlikte, sadece bir örnekte (Latife Matuk Evi) açık sofalı plan düzenine rastlanmıştır. Genellikle, sofanın dar kenarı konutun manzaraya ya da sokağa bakan kenarının aksına oturtulmuş, uzun kenarları da odalar ve diğer mahaller ile sarılmıştır. Sofanın biçimlenmesine göre konutların plan düzenini 'dikdörtgen sofalı', 'T sofalı', 'L sofalı' ve 'haçvari sofalı' şeklinde gruplamak mümkündür (lev. 4, çiz. 1).

En çok rastlanılan plan düzeni dikdörtgen sofalı olarak adlandırdığımız, sofanın çoğu zaman evin bir cephesinden karşılıklı diğer cephesine kadar uzandığı ve her iki cepheden de ışık aldığı düzendir (Bekir Ağaoğlu Evi, Tavukçuoğulları Evi vb). Bu örneklerde sofanın uzun kenarında en fazla iki oda yer almaktadır. Katları birbirine bağlayan merdiven sofanın içindedir. L sofalı plan düzeninde sofa, bir cepheden diğerine uzanmadan eyvan biçiminde sağ ya da sol yandaki odaların arasına girmekte veya yapı derinliğince uzanıp köşedeki odalardan birinin yerini almaktadır (Nuriye Genç Evi, Havva-Osman Çakıcı Evi vb). T sofalı plan düzeninde, yapı derinliğince bir cepheden diğerine uzanan ya da diğer cepheye varmadan bir servis mahalliyle çevrelenen sofa, bir eyvanla odaların arasına girmekte veya

dışarı doğru çıkma yapan odaların arkasına doğru uzanarak genişlemektedir. (Altınbalar Evi, Halis Sicimoğlu Evi vb). Haçvari sofalı plan düzeni ise, sofanın yapının bütün cephelerine doğru eyvanlarla genişlediği, yani eyvan sayısının dört olduğu plan düzenidir (Abidlerin Evi, Yaşar Topçu Evi vb).

Bu plan düzenlerinin dışında, sofanın çıkma- larla sokağa ya da bahçeye ya da hem sokağa hem bahçeye doğru genişlemesi veya çıkma yapmadan çıkmalı odaların gerisinde kalması veya bir yönde cumbalı, bir yönde çıkmasız olması da farklı plan düzenlerinin oluşmasına neden olmaktadır. Sofa çıkması da katlara göre farklılıklar göstermektedir. Orta kat plan düzeninde, çıkmalı odaların gerisinde bırakılan sofanın, esas yaşam katında bir cumba ile çıkmalı odaların önüne geçtiği örnekler de sıkça rastlanmaktadır. En yaygın plan düzeni, sofanın bir yönde cumba ile sokağa taşıdığı düzendir.

Bütün plan düzenlerinde oda sayısı en fazla üçtür. Dördüncü odanın yerinde merdiven mahalli, hela, abdestlik gibi bir servis mahalli yer alır. Bazen eyvanın ya da sofanın sokağa bakan kısmı kapatılarak oda haline getirilmekte bazen bir oda mutfığa, abdestlik mahalli banyoya dönüştürülmekte bazen de yapıya hela-banyo mahalleri eklenmektedir.

Büyük- lük ve konumları farklı olsa da, genellikle bütün odaların dış kenarlarında sedir, iç kenarlarında ise dolap, yüklük ve gusulhane mevcuttur. Ocak, eğer konut iki katlı ise zemin kat ve esas yaşam katı odalarında, üç katlı ise daha çok orta kat odalarında bulunmaktadır. Üç katlı konutların esas yaşam katında, ocak bacalarının çıkıntıları, çiçeklik olarak adlandırılan ve süs eş-

yası koymağa yarayan nişlerle gizlenmektedir. Oda ve sofa tavanları genellikle çatalı ahşap tavanlardır. Bazı evlerde bezemeli tavanlara, bazılarında da sadece bezemeli tavan göbeklerine rastlanmaktadır. Odalar arasında baş oda, yazlık oda, kışık oda gibi tanımlamalar yapılmamıştır. Sokağa bakan odalar misafir odası, arka bahçeye bakanlar ise yatak odası olarak adlandırılmaktadır.

Cumhuriyet döneminde yapılmış olan az sayıdaki tuğla konutlarda da yukarıda belirtilen plan düzenleri ve yüklük, dolap, ocak gibi benzer donatı elemanları kullanılmıştır (Abanalı Mustafa Evi).

Konutların Cephe Özellikleri : Boyabat'ta geleneksel konutlar, birbirlerine benzer gibi görünmekle birlikte parselin konumuna, kat adetlerine, sofa ve odaların çıkmalı ya da çıkmasız oluşlarına, çıkma ve pencere biçimlerine vb diğer özelliklerine göre değişen çok çeşitli cephe düzenlerine sahiptir. Cephe düzenlerinin bütün genel özelliklerini manzara, sokak ve bahçe cepheleri taşımaktadır. Çoğu kez bu cepheler çakışmakta, manzara cephesi ile sokak cephesi ya da eve giriş cephesi; bahçe cephesi ile giriş cephesi/sokak cephesi aynı cepheler olmaktadır. Çoğunluğu ayrı düzende yapılmış olan bu konutların eş değerde öneme sahip olan sokak ve bahçe cepheleri çıkma veya cumbalarla hareketlendirilip dışa açılmıştır. Servis mahallerinin yerleştirildiği yan ya da arka cephelerden biri, bazen de ikisi tamamen olmamakla birlikte, kısmen dışa kapalı olarak düzenlenmiştir.

Geleneksel konutların cephelerine hakim olan katlar "esas yaşam katı" olarak adlandırığımız üst kat ile eğer varsa "orta kat"tır. Üst katta, ortada bulunan sofanın genellikle bir cumba ile dışa doğru taşıdığı ve üçgen alınlıklı bir çatı ile sonlandığı cephe dü-

zenlerine çok sık rastlanmaktadır (lev. 14, res. 35). Konsol, payanda ya da dikmelerle desteklenen genellikle tek, bazen de iki kat yüksekliğinde olan cumbaların (lev. 11, res. 21); kademeli çıkmalı ve çokgen planlı olanları da mevcuttur (lev. 12, res. 25). Sıkça rastlanan bir başka cephe düzeninde ise, orta katın sokağa ya da bahçeye bakan odaları, sofayı geride bırakarak çıkmalarla dışarı taşmakta, üst katta ise sofa, orta kat seviyesinden itibaren çıkma yapan odaların da önüne geçerek cephede belirginleşmektedir (lev. 11, res. 24). Odaların çıkma yaparak sofanın önüne geçtiği ya da orta katta hem sofa hem de odaların birlikte çıkma yaptığı; üst katta ise, sofanın cumba yaparak odaların önünde bulunduğu (lev. 13, res. 24) ya da bir cephede cumbalı olan sofanın diğer cephede odaların gerisinde kaldığı örneklerle ve ayrıca, kısmen farklılaşan cephe düzenlerine de rastlamak mümkündür. Zemin kat cepheleri tamamen dışa kapalı, masif görünümlü cepheler değildir. Bu katların, üst kattakilerden boyut olarak daha küçük ve az sayıda olan pencereleri ile kısmen de olsa, dışa açık katlar olarak düzenlendiği görülmektedir. Zemin kat cephelerinin önemli bir unsuru olan giriş kapıları, sofa altına ve çoğu kez yan kenarları içbükey olan kavisli bir niş içine yerleştirilmiştir. Ahşap ve iki kanatlı olan giriş kapılarının üstünde çoğu kez, ışıklık olarak adlandırabileceğimiz, taşlık mahallinin aydınlanmasını sağlayan yatay bir pencere yer almaktadır (lev. 13, res. 30).

Geleneksel konutların orta kat ve esas yaşam katlarındaki oda ve sofa pencereleri, biçimleri ve sayıları ile hem plan düzenini dışarıya yansıtmakta hem de cephe düzenini oluşturmaktadır. Odaların manzaraya, sokağa, bahçeye yönelik duvarlarında ge-

nellikle iki bazen de üç dikdörtgen pencere, sofaların dışarıya açılan duvarlarında ise, genellikle iki kemerli pencere yer almaktadır. Eğer odalar ve sofalar çıkmalı ise, çıkmayan kenarlarına açılan pencerelerle bu mahallerin görüş alanları genişletilmiştir. Pencere grupları oda-sofa-oda şeklinde oluşan cephelerde genellikle 2-2-2 şeklinde olmaktadır. Bunun dışında kullanım sıklığına göre, 3-2-3, 1-1-1, 2-2-3, 2-3-2, 2-4-2 şeklinde düzenlenmiş pencere gruplarına da rastlanmaktadır. Genellikle sürme olarak açılan pencerelerin yatayda üç ya da iki, düşeyde iki bölümlü olan tipleri kullanılmıştır. Orta ve üst kat pencerelerinde kafeslere ve nadir olarak da ahşap lokmalı parmaklıklara rastlanmaktadır. Latife Matuk Evi dışında hiçbir konutta pencere kapağı görülmemiştir.

Geleneksel konutların bütün cepheleri, çamur sıva üzerine kireç harçlı sıva ile sıvanmıştır. Çıkma ve cumbalarla hareketli bir görünüm kazanan sıvalı cepheler, ahşap kat silmeleri ve köşe pervazları ile zenginleşmekte, alaturka kiremitli kırma çatılar ile de tamamlanmaktadır. Çatıların en önemli özelliği yörede 'kedilik' olarak adlandırılan çatıya çıkış yerleridir. Sıvalı yüzeyleri, dolayısıyla katları yatayda birbirlerinden ayıran ve döşeme kirişlerinin alını orten ahşap kat silmeleri ile zemin kat seviyesinin üstündeki yapı köşelerinde kullanılan köşe pervazları geleneksel konut cephelerinin vazgeçilmez unsurlarıdır. Sıvalı konutların dışında düşey ya da yatay ahşap kaplamalı cepheleri olan konutlara da rastlamak mümkündür.

Bazı geleneksel konutların cephelerinde yer yer sıva üstüne yapılmış geometrik desenler, ibrik ve kandil motifleri görülmektedir. Kandil motifi özellikle sofaların üçgen alınlıklarında kullanılmıştır. Bu tip süslemeler

dışında, geleneksel konutların en bezemeli olan unsurları alt ve üst pencere pervazları ile köşe pervazlarıdır. Genellikle, tek kilit taşı motifli, çift kilit taşı motifli, üçgen alınlıklı üst pervazlar kullanılmıştır.

Boyabat'ta balkonlu geleneksel konutların sayısı çok azdır (lev. 13, res. 31). Balkonlar ya esas yaşam katı seviyesinde sofa veya odaların önünde ya orta kat seviyesinde üst kat sofa çıkmasının altında ya da hem zemin hem de üst katta sofa çıkmasının önünde bulunmaktadır.

Konutlarda Yapım Sistemi ve Malzeme Kullanımı : Kayalık bir arazi üzerinde bulunan konutlar fazla derine inmediği düşünülen moloz taş temellere sahiptir. Bu temellerin üstünde yükselen bütün duvarlar - ocağın yer aldığı kârgir duvarlar dışında - ahşap çatki düzeninde yapılmıştır. Çoğu kez subasman seviyesine kadar yükselen 70-85 cm kalınlığındaki taş temeller ahşap bir hatilla sonlandırılarak ahşap iskeletin oturacağı taban hazırlanmış, bu hatılların ya da tabanların üzerine ahşap dikmeler ve payandalar oturtulmuştur. Ahşap çatki arası, zemin katta moloz taş, bazen kerpiç, bazen hem taş hem kerpiç; orta katta kerpiç ya da tuğla ile doldurulmuştur. Esas yaşam katında ise, çatki arası boş bırakılarak dikmelerin üzerine bağdadi çita çakılmıştır. Çok nadir de olsa, orta katta ahşap çatki arasının dolgusuz bırakılıp bağdadi çita ile kapatıldığı ya da esas yaşam katındaki ahşap çatkinın kerpiç ile doldurulduğu örnekler de rastlanmaktadır. Ahşap çatki arasındaki kerpiç veya tuğlalar yatay ya da vev olarak yerleştirilmiştir. Bağdadi çitaların da ahşap tabanlara paralel bir şekilde, sık aralıklarla çakılmış olduğu görülmektedir. Ahşap çatıklı duvarların kalınlığı -sıva dahil- 15-18 cm arasında değişmektedir. Bütün duvarlar içte ve dışta önce, saman katkılı

çamur sıva, sonra kireç harçlı/kaymak sıva ile sıvanmıştır.

Oda ve sofa çıkmaları, dışarıya doğru çıkarılan döşeme kirişlerinin konsollar ya da payandalar ile desteklenmesi ile oluşturulmuştur. Özellikle, giriş kapısının üstünde yer alan sofa çıkmaları, zemine oturan ahşap başlıklı dikmelerle desteklenmektedir. Çıkma için dışarıya doğru uzatılan döşeme kirişlerinin desteklenmediği ya da alttan konsol veya payandalarla desteklenmiş başka kirişlere oturduğu örnekler de rastlamak mümkündür. Çıkma altları genellikle oda tavanları gibi düşünülmüş ve ahşap tahtalarla kapatılmıştır. Pasalarla geometrik desenlerin oluşturulduğu çıkma altları da mevcuttur. Ahşap çatki düzeninde kullanılan bütün elemanlar çam ağacından yapılmıştır. Özellikle taban, kiriş ve dikmelerde 'özlü çam' denilen, büyük kesitli çam ağaçlarının -sadece kapak alındıktan sonra geriye kalan- sert, öz kısmı kullanılmıştır (Başoğlu, 1990, 225).

3.2.5. Koruma Çalışmaları Süreci

İlçede taşınmaz kültür varlıkları ile ilgili ilk koruma kararı, 1710 sayılı Eski Eserler Yasası'nın yürürlükte olduğu dönemde, 10.03.1979 tarihinde Gayri Menkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu tarafından alınmış ve 13 adeti anıtsal yapı olmak üzere, 125 adet yapı tescil edilmiştir. 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasası'nın 1983 yılında yürürlüğe girmesiyle yapılmaya başlanan "mevcut sit alanlarını irdeleme çalışmaları" kapsamında Boyabat kenti de yeniden inceleme kapsamına alınmış ve bu inceleme sonucunda, Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından alınan 23.10.1987 tarih ve 3772 sayılı kararda, 13 adet anıtsal yapı olmak üzere toplam 120 adet korunması gerekli ta-

şınmaz kültür varlığının tescillerinin devamına, 8 adet tescilli konutun tescil kayıtlarının kaldırılmasına, 4 adet tescilli konutun haklarında soruşturma açılmasına karar verilmiş, Boyabat'ın Arkeolojik, Doğal ve Kentsel Sit alanlarının sınırları saptanmıştır. Kurul, 26.09.1989 tarih ve 397 sayılı bir diğer kararında, 13 adet cami, medrese, okul, çeşme ve türbe vb tescilli yapıyı anıtsal yapılar, 21 adet tescilli sivil mimarlık örneğini III. grup yapılar, 83 adet tescilli sivil mimarlık örneğini de IV. grup yapılar olarak belirlemiştir. 11.10.1990 tarihinde yine aynı Kurul, grupları belirlenen bu sivil mimarlık örneklerinin -tescillerinin devam etmesi kaydıyla grup kararlarının kaldırılmasına karar vermiştir. Halen, Boyabat'ta adı geçen Kurul'un 09.04.1996 tarih ve 2453 sayılı kararı ile onaylanan ve Şehir Plancısı Erkan Uçkun tarafından hazırlanan "Boyabat Koruma İmar Planı" yürürlükte dir.

3.2.6. Koruma Planı İrdelemesi

Ülkemizdeki bütün tarihsel çevreler esas olarak hızlı kentleşmenin ve kentsel işlevlerdeki farklılaşmanın neden olduğu bir gelişim ve değişim sürecini yaşadıkları için tahrip olmaktadır. Boyabat kenti de bu değişim ve gelişim süreci içinde, mevcudu koruyarak var olma ya da modernleşme ikileminde kalan ve gittikçe tahrip olan tarihsel çevrelerden biridir. Geleneksel dokuyu tahrip eden nedenlerin başında, yangın (1925), deprem (1943) ve sel (1948) felaketleri gelmektedir. Ayrıca, 1960'lı yılların sonlarında kentin içinden, yaklaşık 24-25 m genişliğindeki bir yolun geçirilmesi de geleneksel dokunun parçalanmasına ve kısmen yok edilmesine neden olmuştur. Başlangıçta Hükümet Caddesi, sonraları ise Adnan Menderes Bulvarı olarak bilinen bu yolun her ne kadar kentin bağlık, bahçelik alanlarından geçirildiği söylenmekte ise de, yolun açılması

sırasında ne kadar geleneksel konutun yıkıldığı bilinmemektedir. Ayrıca, bu yolun kenarlarına yapılan yüksek binalarla tarihi kent dokusu gizlenmiş ve algılanması engellenmiştir.

Kent için alınan koruma kararlarının -nicelik olarak çok farklı olmasa da- iki kez yinelenmesi, özellikle kent dokusunun temel unsuru olan konutların değerlerinin çok altında sınıflandırılmaları, sonra bu sınıflandırma kararının geri alınması, çevre koruma konusunda bilgilendirilmemiş halkın koruma ile ilgili kararlara olan güvenini sarsmıştır. Sahipleri tarafından terk ve tahrip edilen bu tescilli konutların grup kararının değişebileceği ya da tescillerinin kalkabileceği düşüncesi halk arasında yaygın bir kanı olarak etkisini sürdürmektedir.

Kültür Bakanlığı tarafından yinelenerek yapılan saptama-belgeleme çalışmaları sonucunda kentin "korunması gerekli kültür ve doğa varlıkları" tam olarak saptanamamış, yan yana bulunan eş değerdeki yapılardan biri için tescil kararı alınırken, diğeri bu sınıflamanın dışında bırakılmıştır. Kentin çekirdeğini oluşturan çarşı bölgesindeki Cumhuriyet dönemi yapıları olan dükkanlar ise saptama ve belgeleme çalışmalarına dahil edilmemişlerdir.

80'li yıllarda kullanılan toplu konut kredisi ile Boyabat Kentsel Sit Alanı dışındaki alanlarda apartmanlar yapılmıştır. Boyabat kent nüfusunun bu yeni yerleşim alanlarına kayması, geleneksel konutların terk edilerek boş bırakılmasına ya da köylerden gelen yoksul halkın kullanımına bırakılmasına neden olmuştur. Basit onarımlarla korunarak kullanılabilir olan bu konutlar gerekli maddi kaynak sağlanamadığı için onarılamamış ve köhnemeye terk edilmişlerdir.

Yukarıda belirtilen nedenler dışında çok

önemli olan bir diğer neden ise, Boyabat Koruma İmar Planı'nın uygulama aşamasında geleneksel dokuda büyük tahribata neden olacak kararlar içermesidir. Söz konusu planın, geleneksel dokunun özgün nitelikleri ile varlığını sürdürebilmesini sağlamaktan yoksun kısımları şöyle özetlenebilir:

- Boyabat'ta, tarihsel dokunun ve geleneksel yapıların tanımlanabilmesi için mutlak olan analiz, sentez ve sokak silueti çalışmaları yapılmamıştır*.
- Boyabat kent ölçeğinde plan onama sınırı içinde kalan tüm alanın aynı zamanda sit alanı olarak düşünülmesi gerekirken, Kentsel Sit alanı parçalanmış ve korunması gerekli çarşı bölgesi sit alanı dışında bırakılmıştır. Planda, çarşı bölgesinde yer alan iki katlı, kârgir dükkünler yerine, çoğu kez parselleri birleştirerek büyük kütleli ve üç katlı yeni yapılara izin verilmiştir.
- Planda, Kentsel Sit sınırlarının sokakların aksından ve yapı adalarının içinden geçirilmesi ile aynı sokakta iki farklı yapı cephesinin oluşmasına sebep olunmakta ya da sırt sırta konumlanan iki parselde yer alan yapılardan biri korunurken diğer parselde daha yüksek katlı betonarme yapı yapma hakkı verilmektedir.
- Tarihsel kentin en önemli doğal özellikleri (kent içinden geçen kanallar, kayalıklar, ağaçlık alanlar) bu planda değerlendirilmemiş; korunması gerekli sokaklar, sokak cepheleri, sokak kaplamaları, setler, bahçeler, bahçe duvarları, bahçe içindeki servis mahalleri ve kentsel vistalar (kentin en iyi algılandığı noktalar) belirtilmemiştir.
- Planda, organik bir kent olan Boyabat'ın

özgün sokak sınırları (Çay Sokak vb) cettelle düz çizgi çizilerek değiştirilmiş, genişletilmiş ve genişletilen yolların kenarındaki tescilli yapıların da yıkılarak geriye çekilip korunması ya da önerilen yapı kütleleri ile yeniden yapılması önerilmiştir.

- Tescilli yapıların yanı sıra, tescil edilmemiş olan ve geleneksel dokudaki homojenliği sağlayan "uyumlu yapılar" ya da "çevresel değerdeki yapılar" planda belirtilmemiş, özellikle Cumhuriyet dönemine ait tuğla binalar değerlendirmeye hiç alınmamıştır (lev. 15, res. 38).
- Yeni yapı yapmak yerine, tescilli yapılardan bazılarında yeni kentsel işlevler verilmemiş, kent sakinlerinin nefes alıp bir araya gelebileceği "Ekin Pazarı" gibi boş alanlara ise resmi kurum binaları yapılması önerilmiştir.

4. Sonuç

Boyabat Kentsel Sit Alanı içinde iki haftalık alan çalışmasının sonucunda 394 adet envanter fişi hazırlanmıştır. 17 adet ağaç, 6 adet dini yapı, 65 adet ticaret yapısı, 5 adet su yapısı, 2 adet güvenlik yapısı, 205 adet konut olmak üzere toplam 300 adet envanter fişi ve 94 adet yerleşme fişi hazırlanmıştır.

Sit bölgesi içinde yer alan Latife Matuk Evi, bölgede kentin en eski tarihli evi olarak bilinmesine karşın tescilli bir yapı değildir. Bahçe içinde yer alan tepe pencere ve açık sofalı olan bu evin plan şeması, diğer geleneksel konutların planlarından farklıdır. Dikdörtgen planlı sofanın uzun kenarına yerleştirilmiş iki odanın arasında "aralık" olarak adlandırılan dar bir koridor yer almakta ve bu koridor odaların arkasına T

* Boyabat Koruma Amaçlı İmar Planı Raporu'nda, bu çalışmaların yapıldığına ilişkin bir bilgi yer almamaktadır.

şeklinde dönerek devam etmektedir. Hela ve abdestlik arkadaki aralığın sol köşesine yerleştirilmiştir. Açık sofanın sağ köşesinde ise biraz daha geç tarihte yapıldığı düşünülen ocaklı bir oda daha mevcuttur. Tepe pencereli odalarda; pencere sıraları arasında terek, ahşap yaşmaklı ocak, dolap ve yüklükler bulunmakta, aralık ve açık sofa ise kafes ve "daraba"larla çevrelenmektedir. Boyabat kent dokusunda tarihi ve mimari nitelikleri ile çok önemli bir örnek olduğunu düşündüğümüz bu evin öncelikli olarak koruma altına alınması, restorasyonunun yapılması ve kente kazandırılması gerektiği görüşündeyiz.

Boyabat'ta geleneksel dokunun korunabilmesi için, Sit alanı içinde beş katlı yapılaşmayı, geleneksel sokakların genişletilmesini, bu sokakların kenarındaki yapıların da yıkılıp geriye çekilmelerini ya da önerilen yapı kütleleriyle yeniden yapılmalarını öneren Boyabat Koruma İmar Planı'nın öncelikli olarak revizyonu gerekmektedir.

5. Öneriler

Bu çalışma döneminde, Kentsel Sit bölgesi içinde sit sınırlarına bağlı kalınarak sokağın ya da adanın bir kenarındaki yapılar tespit edilmiş, diğer yapılar çalışma kapsamına alınmamıştır. Oysa, sit sınırı dışında da önemli miktarda geleneksel konut olduğu gözlenmiştir (lev. 15, res. 40). Geleneksel dokunun sürekliliğinin sağlanabilmesi ve kent ölçeğinde bütüncül bir korumanın gerçekleştirilmesi için gelecek yıllarda Boyabat Kentsel Sit Alanı dışında da envanter çalış-

ması yapılması gerekmektedir. Ayrıca, kentsel mimarlık envanteri dışında; geleneksel mimari dokusunu, yapım tekniklerini ve malzeme özelliklerini özgün nitelikleriyle koruyan Boyabat kırsal mimarlık örneklerine ilişkin envanter çalışmalarının da öncelikli olarak yapılması önerilmektedir.

Boyabat'ta alan çalışması sırasında GPS aleti olmadığı için geleneksel yapıların konumları saptanamamıştır. Gelecek çalışma dönemlerinde, GPS aleti, dizüstü bilgisayar, dijital kamera gibi teknik donanım ile güncellenmiş 1/1000 ölçekli halihazır haritaların (mümkünse dijital ortamda hazırlanmış haritaların), alan çalışması öncesinde sağlanabilmesi çalışmalara hız kazandıracak ve verimliliği arttıracaktır.

TÜBA-TÜKSEK pilot projeleri dışında olan 2002 Yılı Boyabat Kentsel Mimarlık Envanteri çalışmasının önümüzdeki yıllarda pilot proje kapsamına alınarak maddi kaynak ve teknik donanım sağlanması, çalışmaları sürdürmek açısından önem taşımaktadır.

6. Kaynakça

- BAŞOĞLU, Bekir 1972, *Boyabat ve Çevresi Tarihi*, Boyabat.
- BAŞOĞLU, Bekir 1990, *Boyabat Yöresi Araştırmaları*, Boyabat.
- SİAD 1999, *Boyabat Mimarisi*, Sinoplu İşadamları Rehberi, İstanbul, 32-34.
- UÇKUN, Erkan 1996, *Boyabat Koruma Amaçlı İmar Planı Raporu* (yayınlanmamış rapor), Samsun.

Envanter Listesi

TÜBA Env. No.	Yapı Adı	Mahalle			
L30 B0001	ADA	Kemal Dede	L29 B0037	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L30 B0002	KONUT	Kemal Dede	L29 B0039	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L30 B0003	KONUT	Kemal Dede	L29 B0040	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L30 B0004	ADA	Kemal Dede	L29 B0041	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L30 B0005	KONUT	Kemal Dede	L29 B0042	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L30 B0006	KONUT	Kemal Dede	L29 B0043	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L30 B0007	KONUT	Kemal Dede	L29 B0044	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L30 B0008	KONUT	Kemal Dede	L29 B0045	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L30 B0009	KONUT	Kemal Dede	L29 B0046	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L29-30 B0010	ADA	Kemal Dede	L29 B0047	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L30 B0011	KONUT	Kemal Dede	L29 B0048	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L30 B0012	KONUT	Kemal Dede	L29 B0049	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L29 B0013	KONUT	Kemal Dede	L29 B0050	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L29 B0014	KONUT	Kemal Dede	L29 B0051	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L29 B0015	KONUT	Kemal Dede	L29 B0052	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L30 B0016	ADA	Kemal Dede	L29 B0053	DÜKKAN (Kasaplar Çarşısı)	Kemal Dede
L30 B0017	KONUT	Kemal Dede	L29 B0054	DÜKKAN	Kemal Dede
L30 B0018	KONUT	Kemal Dede	L29 B0055	DÜKKAN	Kemal Dede
L30 B0019	KONUT	Kemal Dede	L29 B0056	DÜKKAN	Kemal Dede
L29-30 B0020	ADA	Kemal Dede	L29 B0057	ADA	Kemal Dede
L29 B0021	KONUT	Kemal Dede	L29 B0058	DÜKKAN	Kemal Dede
L29 B0022	KONUT	Kemal Dede	L29 B0059	ADA	Kemal Dede
L30 B0023	DÜKKAN	Kemal Dede	L29 B0060	DÜKKAN	Kemal Dede
L29 B0024	ADA	Kemal Dede	L29 B0061	ADA	Kemal Dede
L29 B0025	DÜKKAN	Kemal Dede	L29 B0062	DÜKKAN	Kemal Dede
L29 B0026	ADA	Kemal Dede			
L29 B0027	DÜKKAN	Kemal Dede			
L29 B0028	DÜKKAN	Kemal Dede			
L29 B0029	DÜKKAN	Kemal Dede			
L29 B0030	ADA	Kemal Dede			
L29 B0031	KONUT	Kemal Dede			
L29 B0032	KONUT	Kemal Dede			
L29 B0033	KONUT	Kemal Dede			
L29 B0034	DÜKKAN	Kemal Dede			
L29 B0035	DÜKKAN	Kemal Dede			
L29 B0036	ADA	Kemal Dede			

L29 B0063	ADA	Kemal Dede	L30 B0103	KONUT	Kemal Dede
L29 B0064	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0104	KONUT	Kemal Dede
L29 B0065	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0105	KONUT	Kemal Dede
L29 B0066	ADA	Kemal Dede	L30 B0106	KAHVEHANE	Kemal Dede
L29 B0067	DÜKKAN	Kemal Dede	L29 B0107	ADA	Cami-i Kebir
L29 B0068	DÜKKAN	Kemal Dede	L29 B0108	KONUT	Camii Kebir
L29 B0069	ADA	Kemal Dede	L30 B0109	ADA	Cami-i Kebir
L29 B0070	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0110	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0071	ADA	Kemal Dede	L30 B0111	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0072	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0112	ADA	Cami-i Kebir
L29 B0073	ADA	Kemal Dede	L30 B0113	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0074	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0114	ADA	Cami-i Kebir
L29 B0075	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0115	CAMİ (Taş Cami-Ak Mescit)	Cami-i Kebir
L29 B0076	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0116	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0077	ADA	Kemal Dede	L30 B0117	ADA	Cami-i Kebir
L29 B0078	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0118	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0079	ADA	Kemal Dede	L30 B0119	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0080	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0120	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0081	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0121	ADA	Cami-i Kebir
L29 B0082	ADA	Kemal Dede	L30 B0122	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0083	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0123	ADA	Cami-i Kebir
L29 B0084	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0124	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0085	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0125	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0086	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0126	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0087	ADA	Kemal Dede	L30 B0127	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0088	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0128	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0089	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0129	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0090	ADA	Kemal Dede	L30 B0130	ADA	Cami-i Kebir
L29 B0091	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0131	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0092	DÜKKAN	Kemal Dede	L30 B0132	ADA	Cami-i Kebir
L29 B0093	ADA	Kemal Dede	L30 B0133	KONUT	Cami-i Kebir
L29 B0094	DÜKKAN	Kemal Dede	L29 B0134	ADA	Kumluk
L29 B0095	DÜKKAN	Kemal Dede	L29 B0135	ESKİ MALİYE / Eski Askerlik Şubesi Binası	Kumluk
L29 B0096	DÜKKAN	Kemal Dede	L29 B0136	ADA	Kumluk
L29 B0097	DÜKKAN	Kemal Dede	L29 B0137	KONUT	Kumluk
L29 B0098	ADA	Kemal Dede	L29 B0138	ADA	Kumluk
L29 B0099	DÜKKAN	Kemal Dede	L29 B0139	KONUT	Kumluk
L29 B0100	DÜKKAN	Kemal Dede	L29 B0140	KONUT	Kumluk
L30 B0101	ADA	Cami-i Kebir	L29 B0141	KONUT	Kumluk
L30 B0102	CAMİ (MERKEZ CAMİSİ -BÜYÜK CAMİ)	Cami-i Kebir	L29 B0142	KONUT	Kumluk

L29	B0143	KONUT	Kumluk	L29	B0184	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0144	ADA	Kumluk	L29	B0185	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0145	KONUT	Kumluk	L29	B0186	ADA	Zincirlikuyu
L29	B0146	ADA	Kumluk	L29	B0187	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0147	KONUT	Kumluk	L29	B0188	ADA	Zincirlikuyu
L29	B0148	ADA	Kumluk	L29	B0189	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0149	KONUT	Kumluk	L29	B0190	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0150	KONUT	Kumluk	L29	B0191	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0151	KONUT	Kumluk	L29	B0192	ADA	Zincirlikuyu
L29-30	B0152	ADA	Kumluk	L29	B0193	KONUT	Zincirlikuyu
L30	B0153	KONUT	Kumluk	L29	B0194	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0154	KONUT	Kumluk	L29	B0195	ADA	Zincirlikuyu
L29	B0155	KONUT	Kumluk	L29	B0196	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0156	KONUT	Kumluk	L29	B0197	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0157	KONUT	Kumluk	L29	B0198	ADA	Zincirlikuyu
L29	B0158	KONUT	Kumluk	L29	B0199	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0159	KONUT	Kumluk	L29	B0200	ADA	Zincirlikuyu
L29	B0160	ADA	Kumluk	L29	B0201	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0161	KONUT	Kumluk	L29	B0202	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0162	KONUT	Kumluk	L29	B0203	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0163	KONUT	Kumluk	L29	B0204	ADA	Zincirlikuyu
L29	B0164	ADA	Kumluk	L29	B0205	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0165	KONUT	Kumluk	L29	B0206	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0166	KONUT	Kumluk	L29	B0207	ADA	Zincirlikuyu
L29	B0167	DÜKKAN	Zincirlikuyu	L29	B0208	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0168	DÜKKAN	Zincirlikuyu	L29	B0209	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0169	DÜKKAN	Zincirlikuyu	L29	B0210	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0170	DÜKKAN	Zincirlikuyu	L29	B0211	ADA	Zincirlikuyu
L29	B0171	DÜKKAN	Zincirlikuyu	L29	B0212	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0172	CAMI (KAYA CAMİSİ)	Zincirlikuyu	L29	B0213	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0173	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0214	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0174	ADA	Zincirlikuyu	L29	B0215	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0175	DÜKKAN	Zincirlikuyu	L29	B0216	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0176	DÜKKAN	Zincirlikuyu	L29	B0217	ADA	Zincirlikuyu
L29	B0177	ADA	Zincirlikuyu	L29	B0218	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0178	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0219	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0179	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0220	ADA	Zincirlikuyu
L29	B0180	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0221	ASKERLİK ŞUBESİ	Zincirlikuyu
L29	B0181	ADA	Zincirlikuyu	L29	B0222	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0182	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0223	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0183	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0224	KONUT	Zincirlikuyu

L29	B0225	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0266	KONUT	Zincirlikuyu
L29	B0226	ÇEŞME	Zincirlikuyu	L29	B0267	ADA	Kemal Dede
L29	B0227	ADA	Zincirlikuyu	L29	B0268	KONUT	Kemal Dede
L29	B0228	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0269	KONUT	Kemal Dede
L29	B0229	ADA	Zincirlikuyu	L29	B0270	ADA	Gökdere
L29	B0230	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0271	KONUT	Gökdere
L29	B0231	ADA	Zincirlikuyu	L29	B0272	KONUT	Gökdere
L29	B0232	KONUT	Gökdere	L29	B0273	ADA	Gökdere
L29	B0233	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0274	KONUT	Gökdere
L29	B0234	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0275	KONUT	Gökdere
L29	B0235	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0276	KONUT	Gökdere
L29	B0236	ADA	Zincirlikuyu	L29	B0277	KONUT	Gökdere
L29	B0237	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0278	KONUT	Gökdere
L29	B0238	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0279	KONUT	Gökdere
L29	B0239	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0280	ADA	Gökdere
L29	B0240	ADA	Zincirlikuyu	L29	B0281	KONUT	Gökdere
L29	B0241	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0282	ADA	Gökdere
L29	B0242	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0283	KONUT	Gökdere
L29	B0243	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0284	KONUT	Gökdere
L29	B0244	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0285	ADA	Gökdere
L29	B0245	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0286	KONUT	Gökdere
L29	B0246	ÇEŞME	Zincirlikuyu	L29	B0287	KONUT	Gökdere
L29	B0247	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0288	ADA	Gökdere
L29	B0248	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0289	KONUT	Gökdere
L29	B0249	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0290	KONUT	Gökdere
L29	B0250	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0291	KONUT	Gökdere
L29	B0251	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0292	ADA	Gökdere
L29	B0252	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0293	ÇEŞME	Gökdere
L29	B0253	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0294	ADA	Gökdere
L29	B0254	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0295	KONUT	Gökdere
L29	B0255	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0296	ADA	Gökdere
L29	B0256	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0297	KONUT	Gökdere
L29	B0257	ADA	Zincirlikuyu	L29	B0298	KONUT	Gökdere
L29	B0258	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0299	KONUT	Gökdere
L29	B0259	ADA	Zincirlikuyu	L29	B0300	KONUT	Gökdere
L29	B0260	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0301	KONUT	Gökdere
L29	B0261	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0302	KONUT	Gökdere
L29	B0262	ADA	Zincirlikuyu	L29	B0303	KONUT	Gökdere
L29	B0263	KONUT	Zincirlikuyu	L29	B0304	KONUT	Gökdere
L29	B0264	CAMI (Kandilsiz Mescit Camisi)	Zincirlikuyu	L29	B0305	KONUT	Gökdere
L29	B0265	ADA	Zincirlikuyu	L29	B0306	ADA	Gökdere
				L29	B0307	KONUT	Gökdere

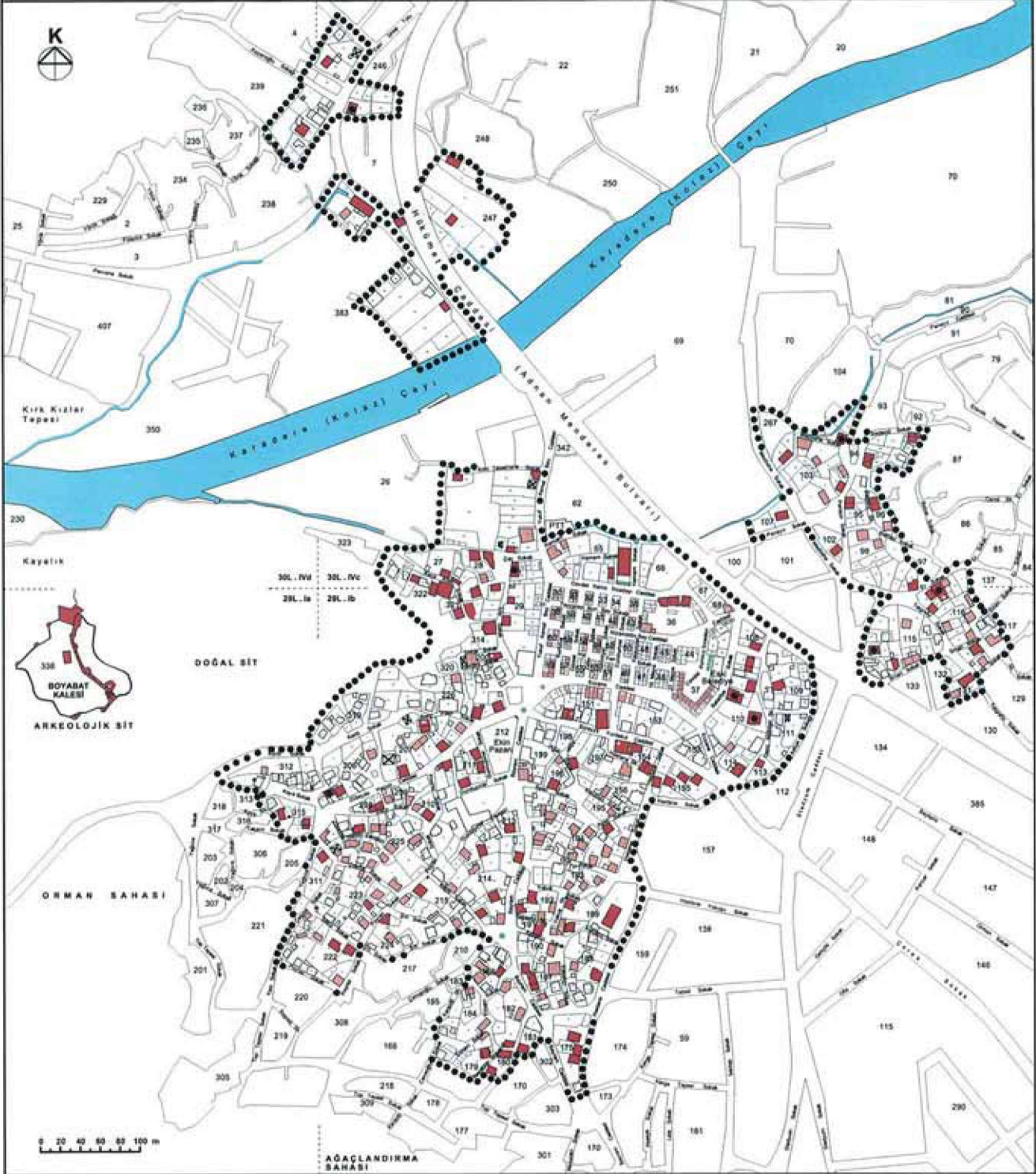
L29	B0308	ÇEŞME	Gökdere	L30	B0352	KONUT	Kemal Dede
L29	B0309	KONUT	Gökdere	L30	B0353	ADA	Kemal Dede
L29	B0310	KONUT	Gökdere	L30	B0354	KONUT	Kemal Dede
L29	B0311	KONUT	Gökdere	L30	B0355	KONUT	Kemal Dede
L29	B0312	ADA	Gökdere	L30	B0356	KONUT	Kemal Dede
L29	B0313	KONUT	Gökdere	L29	B0357	ADA	Gökdere
L29	B0314	KONUT	Gökdere	L29	B0358	KONUT	Gökdere
L29	B0315	KONUT	Gökdere	L29	B0359	ADA	Gökdere
L29	B0316	KONUT	Gökdere	L29	B0360	KONUT	Gökdere
L29	B0317	KONUT	Gökdere	L29	B0361	ADA	Kemal Dede
L29	B0318	KONUT	Gökdere	L29	B0362	KONUT	Kemal Dede
L29	B0320	KONUT	Gökdere	L29	B0363	ADA	Gökdere
L29	B0321	KONUT	Gökdere	L29	B0364	KONUT	Gökdere
L29	B0322	KONUT	Gökdere	L29	B0365	KONUT	Gökdere
L29	B0323	KONUT	Gökdere	L29	B0366	ADA	Kemal Dede
L29	B0324	KONUT	Gökdere	L29	B0367	KONUT	Kemal Dede
L29	B0325	KONUT	Gökdere	L29-30	B0368	ADA	Kemal Dede
L29	B0326	ADA	Gökdere	L29	B0369	KONUT	Kemal Dede
L29	B0327	CAMİ (Şeyh Camisi)	Gökdere	L29	B0370	KONUT	Kemal Dede
L29	B0328	ÇEŞME (Şeyh Camisi Çeşmesi)	Gökdere	L29	B0371	TAŞ MEDRESE	Kemal Dede
L29	B0329	KONUT	Gökdere	L29	B0372	ADA	Kemal Dede
L29	B0330	ADA	Gökdere	L29	B0373	BOYABAT KALESİ	Kemal Dede
L29	B0331	KONUT	Gökdere	L30	B0374	ADA	Kemal Dede
L29	B0332	KONUT	Gökdere	L30	B0375	KONUT	Kemal Dede
L29	B0333	KONUT	Gökdere	L30	B0376	ÇELTİK Fabrikası (Şamlılar)	Kemal Dede
L29	B0334	KONUT	Gökdere	L30	B0377	KONUT	Kemal Dede
L29	B0335	KONUT	Gökdere	L29	B0378	AĞAÇ (Çınar)	Gökdere
L29	B0336	KONUT	Gökdere	L29	B0379	AĞAÇ (Çınar)	Zincirlikuyu
L29	B0337	KONUT	Gökdere	L29	B0380	AĞAÇ (Çınar)	Kemal Dede
L29	B0338	KONUT	Gökdere	L29	B0381	AĞAÇ (Çınar)	Kemal Dede
L29	B0339	KONUT	Gökdere	L29	B0382	AĞAÇ (Çınar)	Kemal Dede
L29	B0340	KONUT	Gökdere	L29	B0383	AĞAÇ (Çınar)	Kemal Dede
L29	B0341	KONUT	Gökdere	L29	B0384	AĞAÇ (Çınar)	Kemal Dede
L29	B0342	KONUT	Gökdere	L29	B0385	AĞAÇ (Sakız)	Kemal Dede
L29	B0343	KONUT	Gökdere	L29	B0386	AĞAÇ (Çınar)	Zincirlikuyu
L29	B0344	KONUT	Gökdere	L29	B0387	AĞAÇ (Çınar)	Kemal Dede
L29	B0345	ADA	Kemal Dede	L30	B0388	AĞAÇ (Çınar)	Cami-i Kebir
L29	B0346	KONUT	Kemal Dede	L30	B0389	AĞAÇ	Cami-i Kebir
L29	B0347	KONUT	Kemal Dede	L30	B0390	AĞAÇ	Cami-i Kebir
L29	B0348	KONUT	Kemal Dede	L30	B0391	AĞAÇ	Cami-i Kebir
L29	B0349	ADA	Kemal Dede	L30	B0392	AĞAÇ	Cami-i Kebir
L30	B0350	KONUT	Kemal Dede	L30	B0393	AĞAÇ	Cami-i Kebir
L30	B0351	ADA	Kemal Dede	L30	B0394	AĞAÇ	Cami-i Kebir

LEVHA 1

TÜBA-TÜKSEK PROJESİ BOYABAT (SİNOP) KENTSEL MİMARLIK ENVANTERİ 2002 YILI ÇALIŞMALARI YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

BOYABAT SİT ALANININ İRDELENMESİ

Tescilli Yapılar	Tescilden Düşen Yapılar	Dere Yatakları ve Su Yolları
Mevcut Olmayan Tescilli Yapılar	Envanteri Önerilen Yapılar	Kentsel Sit Alanı Sınırı

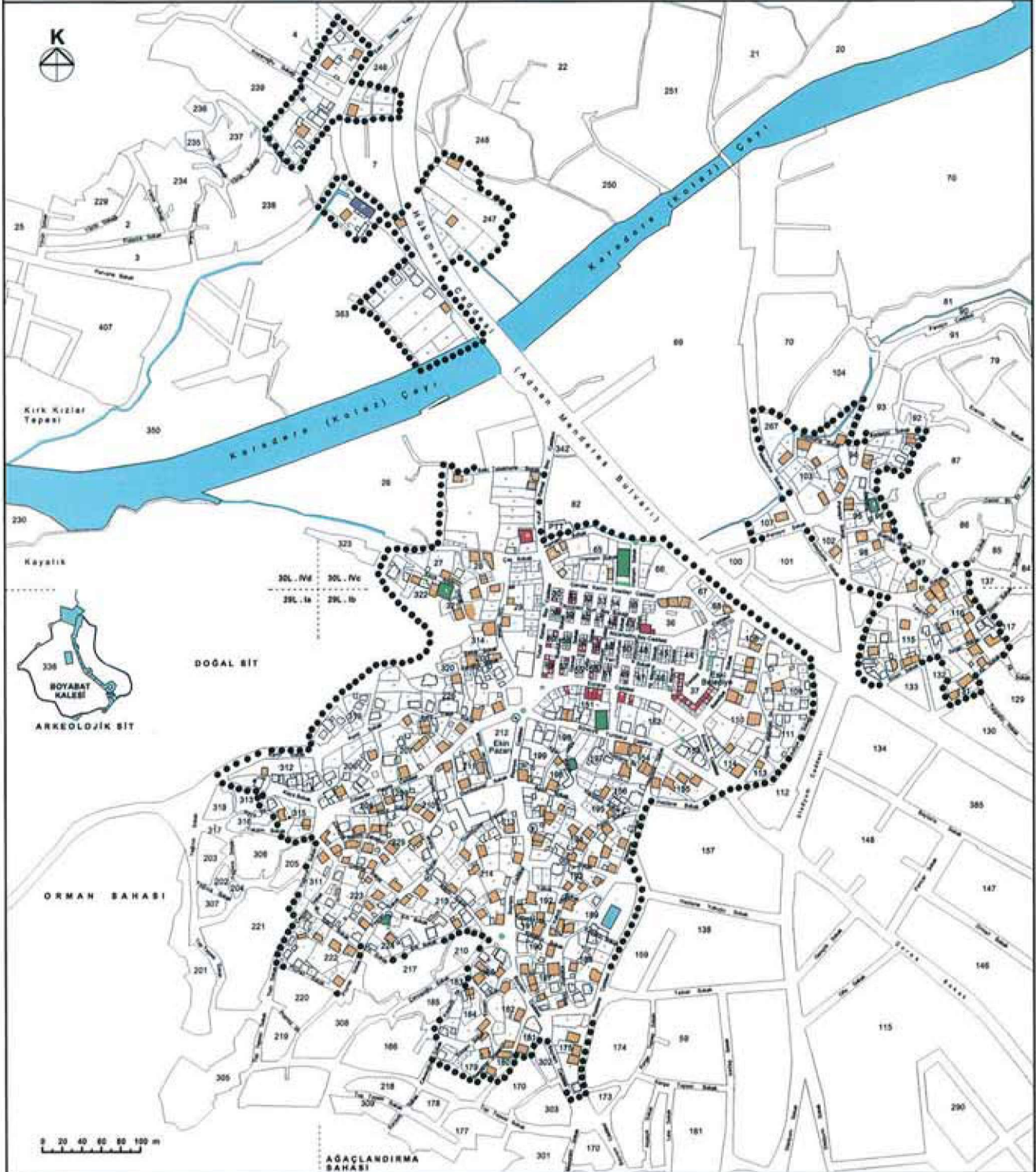
23.10.1987 tarih ve 3772 sayılı T.C. Kültür Bakanlığı Koruma Yüksek Kurulu Kararı'na göre tescilli yapılar ve 2002 yılı çalışmasında envanter fişi hazırlanan yapılar (Hazırlayanlar: YTÜ - Boyabat Kentsel Mimarlık Envanteri Araştırma Ekibi)

Harita 1 2002 yılı çalışmasında mevcut sit alanı içinde envanter fişi hazırlanan yapıların tescil durumu

TÜBA-TÜKSEK PROJESİ**BOYABAT (SİNOP) KENTSEL MİMARLIK ENVANTERİ 2002 YILI ÇALIŞMALARI**
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

BOYABAT SİT ALANI İÇİNDE ENVANTER FİŞİ HAZIRLANAN YAPILARIN İŞLEVSEL DURUMU

Konut	Dinsel Yapılar	Güvenlik Yapıları	Doğa Öğeleri-Ağaçlar
Ticaret Yapıları	Üretim Yapıları	Su Yapıları	Kentsel Sit Alanı Sınırı

23.10.1987 tarih ve 3772 sayılı T.C. Kültür Bakanlığı Koruma Yüksek Kurulu Kararı'na göre tescilli yapılar ve 2002 yılı çalışmasında envanter fişi hazırlanan yapılar (Hazırlayanlar: YTU - Boyabat Kentsel Mimarlık Envanteri Araştırma Ekibi)

Harita 2 2002 yılı çalışmasında mevcut sit alanı içinde envanter fişi hazırlanan yapıların işlevsel durumu

TÜBA-TÜKSEK PROJESİ**BOYABAT (SINOP) KENTSEL MİMARLIK ENVANTERİ 2002 YILI ÇALIŞMALARI**

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

BOYABAT SİT ALANI İÇİNDEKİ MAHALLELER

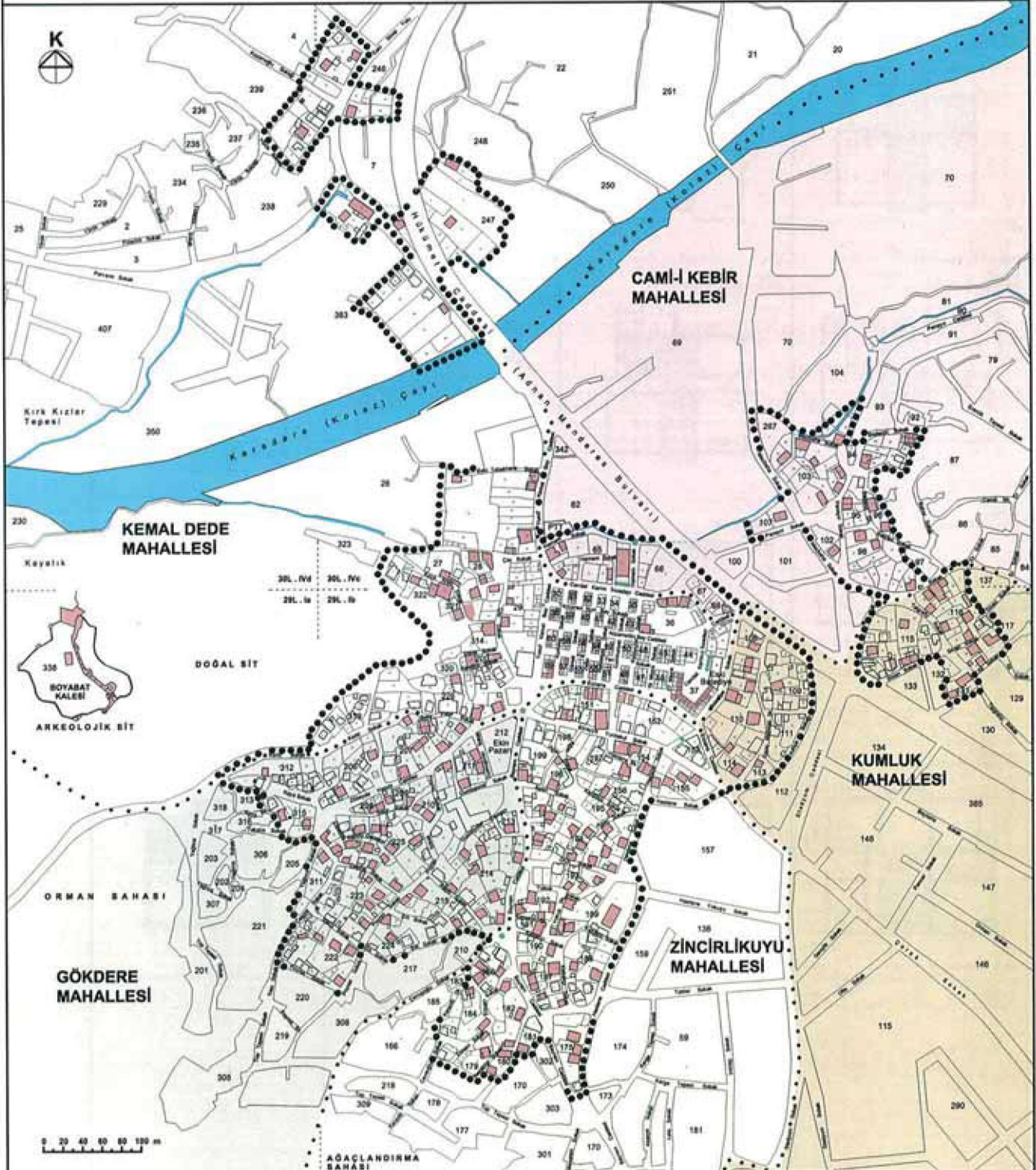
Envanter Fişi Hazırlanan Yapılar

Envanter Fişi Hazırlanan Doğa Öğeleri-Ağaçlar

Dere Yatakları ve Su Yolları

Mahalle Sınırı

Kentsel Sit Alanı Sınırı

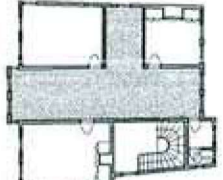
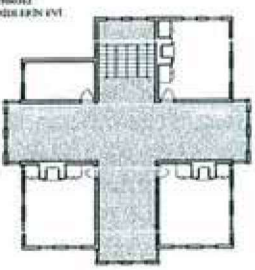
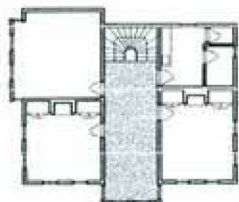

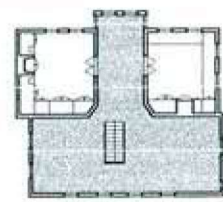
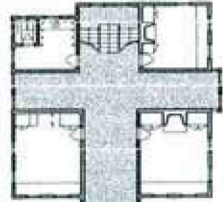
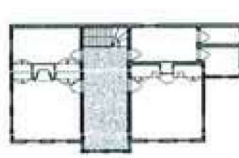
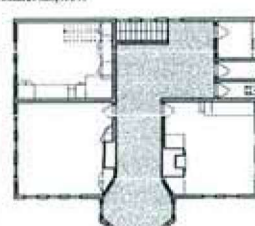

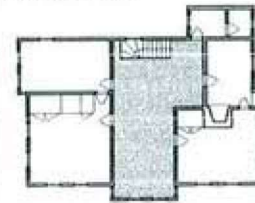

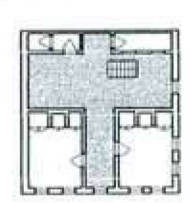
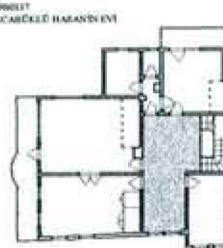
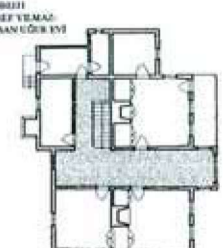
23.10.1987 tarih ve 3772 sayılı T.C. Kültür Bakanlığı Koruma Yüksek Kurulu Kararı'na göre tescilli yapılar ve 2002 yılı çalışmasında envanter fişi hazırlanan yapılar (Hazırlayanlar: YTU - Boyabat Kentsel Mimarlık Envanteri Araştırma Ekibi)

Harita 3 2002 yılı çalışmasında mevcut sit alanı içindeki mahalleler ve yapıların mahallelere dağılımı

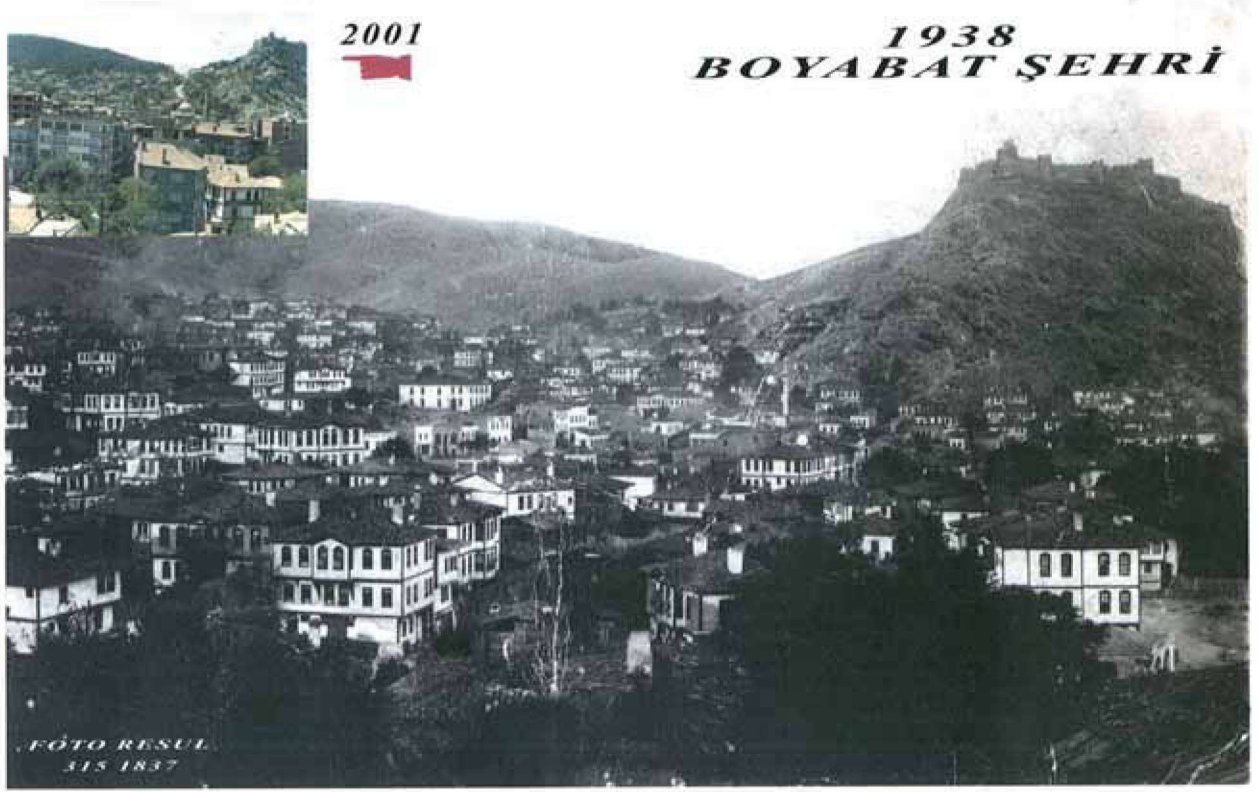
TÜBA-TÜKSEK PROJESİ

BOYABAT (SİNOP) KENTSEL MİMARLIK ENVANTERİ 2002 YILI ÇALIŞMALARI
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİBOYABAT GELENEKSEL KONUTLARINDA
ESAS YAŞAM KATI PLAN TİPLERİ

0 2 4 M

DİKDÖRTGEN SOFALI PLAN TİPİ	'L' SOFALI PLAN TİPİ	'T' SOFALI PLAN TİPİ	HACVARI SOFALI PLAN TİPİ
L290010 NURİ ŞİMŞEK EVİ	L290016 NURTE GENC EVİ	L290073 ALTINBAĞALARI EVİ	L290093 ARSLAN EVİ
L290077 TAVUCUOĞULLARI EVİ	L290017 HAYVA-OSMAN ÇAKIR EVİ	L290047 HALİS ERTÜRK EVİ	L290019 YAKAR TOPCU EVİ
L290023 BERK AĞAOĞLU EVİ	L290017 OSMAN ARÇAY EVİ	L290015 FARUK ÇIRAK EVİ	L290041 HAKAN MİMCİ EVİ
L290034 HAYRAT DAYIRAEVİ	L290011 MİHYAT-ŞAHİDİ ERDEM EVİ	L290040 ÖMER-YUSUF BOZ EVİ	L290029 ARIFALI MUSTAFA EVİ
	L290017 ARÇABEKLİ HANCI EVİ	L290011 BERK YEMAZ- HANCI EVİ	

Çizim 1 Boyabat geleneksel konutlarında yaşama katı plan tipleri

res. 1: Boyabat kentinin ve kalesinin 20. yüzyıl başlarındaki görünümü (Foto Rekor).

res. 2: Boyabat'ta bugünkü Stadyum Caddesi'nin ve 20. yüzyıl başlarındaki görünümü ve bir gelin alayı.

LEVHA 6

res. 3: Boyabat Kalesi'nden Kolaz Çayı çevresi, 20. yüzyıl başları (M. Nuri Yılmaz).

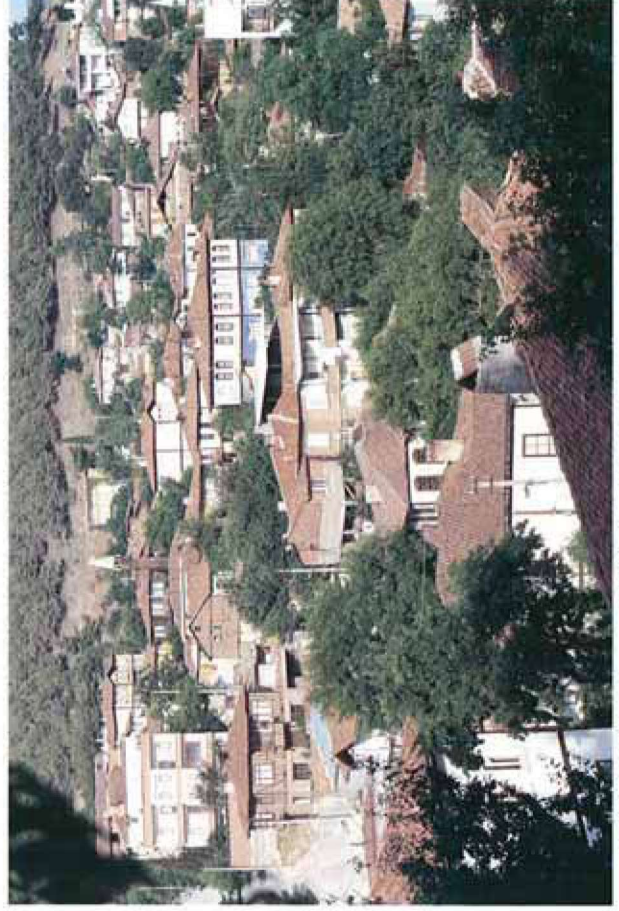

res. 4: Boyabat kentinde 20. yüzyıl başlarında bir sokak (M. Nuri Yılmaz).

LEVHA 7

res. 6: Boyabat Kalesi (G. Akdeniz).

res. 8: Boyabat kenti, genel görünüm (G. Akdeniz).

res. 5: Kolar Vadisi'ndeki çeltik tarlaları.

res. 7: Boyabat Kalesi'nden kentin genel görünümü.

res. 10: Çeltik Fabrikası (L30B0376).

res. 12: Keçili Sokak üzerindeki tescilli çeşme (L29B0308).

res. 9: Kaya Camii (L29B0172).

res. 11: Askerlik şubesi binası (L29B0221).

res. 14: Çarşı bölgesinde ahşap kepenkli bir dükkan.

res. 16: Çarşı bölgesinden bir görünüm.

res. 13: Çarşıda kargir dükkanlardan bir örnek.

res. 15: Çarşı bölgesinde dükkanlar.

res. 18: Poyrak sokak görünümü.

res. 20: Ekin Pazarı arkasındaki evler.

res. 17: Tabaklıın Rıza evi (L30B0003).

res. 19: Poyrak sokak görünümü.

LEVHA 11

res. 21: Abidler Evi (L29B0362).

res. 22: Satı Teyze Evi (L29B0364).

res. 23: Abalı, Nuri Şimşir evleri (L29B0031) (L29B0032).

res. 24: Altınbabalar Evi (L29B0275).

LEVHA 12

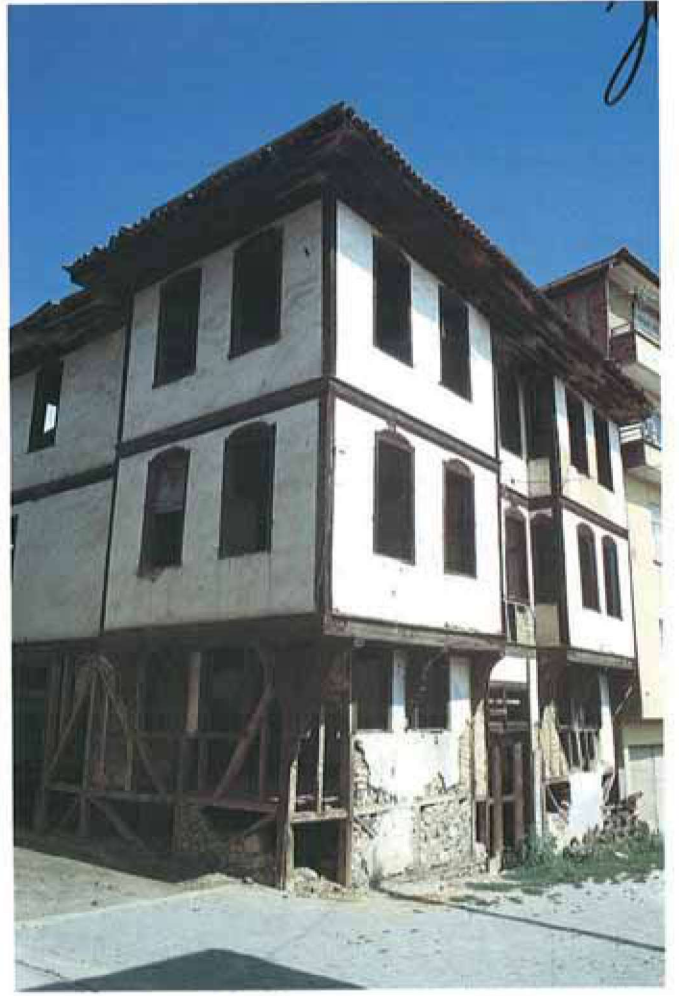
res. 25: Nuriye Genç Evi (L29B0346).

res. 26: Osman Akça Evi (L29B0347).

res. 27: Zeki-Abdurrâhman Uçar Evi (L29B301).

res. 28: Suzi Yazgan Evi (L29B0291).

LEVHA 13

res. 29: Geleneksel bir ev.

res. 30: Osman-Havva Çakıcı Evi (L29B0297).

res. 25: Nuriye Genç Evi (L29B0346).

res. 26: Osman Akça Evi (L29B0347).

LEVHA 14

res. 34: Ayşe Gürbüz evi (L29B0336).

res. 33: Yaşar Topçu Evi (L29B0303).

res. 36: Panayır Sokak, No. 20.

res. 35: Haşim İskilpoğlu ve Burhan Kahraman evleri (L29B0178) (L29B0179).

res. 38: Sit alanı içindeki tescilsiz tuğla yapılardan biri, Abmalı Mustafa evi (L29B0274)

res. 40: Sit alanı dışında tescilsiz bir ev.

res. 37: Sit alanı içindeki tescilsiz yapılardan biri.

res. 39: Sit alanı içindeki tescilsiz bir ev, Sucu Mehmet Evi (L29B0108)

res. 41: Bayram Caddesi, Kaseplar Sokak'ta bir ev.

res. 42: Faruk Çınak Evi (L29B0315).

res. 43: Hayrettin-Teçfik Örs Evi (L29B0214).

res. 44: Hayrettin-Teçfik Örs Evi, duvardan ayrıntı (L29B0214).

res. 46: Osman Akça evi, cumba tavanı (L29B0347).

res. 48: Sobacıların Cemal Evi, odadan yüküklük ve dolap görünüşü (L30B0017).

res. 45: Osman Akça Evi, tavan (L29B0347).

res. 47: Osman Akça Evi, odada çiçeklik ve yüküklük görünüşü (L29B0347)

res. 49: Latife Matuk Evi, dış cephe (L29B0334).

res. 50: Latife Matuk Evi, tepe pencereleri (L29B0334).

res. 51: Latife Matuk Evi, odanın ocak ve dolapların görünümü (L29B0334).

res. 52: Latife Matuk Evi, açık sofadan görünüm (L29B0334).